Գ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 858 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 12 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1886 (Ն. Տ.) 24 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1886 26 ՍԷՖԵՐ 1304

40 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

غلطه‌ده نورادونکیان خاننده (ارەولك
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան	կանխիկ վճարով		200
» » Վեցամսեայ	»	»	100
» » Եռամսեայ	»	»	50
Գաւառաց » եւ օտարական Թղթատարով տարեկան	»	»	240
Գաւառաց համար եւ օտարական Թղթատարով վեցամսեայ	»	»	120
Օտար երկիրներ, տարեկան	ֆրանք		56
» » վեցամսեայ	»		28

[illegible] Խմբագրութեան չընդունած նամակ կամ գրութիւն ետ չդարձուիր։

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karakeuy Deïrmen Han Constantinople.

Կ. ՊՈԼԻՍ, 11 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, 1886

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Կ. ՊՈԼՍԷՆ Ի ԳԱՒԱՌՍ

Մաս մը եկեղեցականք կը քննադատուին զի չեն ուզեր գաւառներն երթալ։ Այս եկեղեցականք քննադատելի են մանաւանդ այնու իրաւամբ թէ իրենց կոչման բնութեամբն իսկ պարտին իրենց անձնական հանգստէն աւելի Ազգին և Եկեղեցւոյն շահուցը նուիրուած լինել։ Բայց, խնդիրը նկատելով ընկերական աւելի լայն տեսութեամբ մը, միթէ եկեղեցականք հայ ընկերութեան մէջ միա՞կ դասն են որ կը խորշին գաւառներէն։ Ընդհա՞ր հայ բժիշկներ, հայ փաստաբաններ, հայ երկրաչափներ, հայ ուսեալ երկրագործներ; հայ արհեստաւոր վարպետներ, հայ դայեակներ, հայ դերձակուհիներ չեն երթար գաւառները։ Կ'ըմբռնենք թէ գաւառներն երթալու ո՛չ պէտք, ո՛չ հակում զգան անոնք որ Կ. Պոլսոյ մէջ ապահով ապրուստ մ'ունին և անդորր կեանք մը կը վարեն։ Բայց աչքերնիս չորս բանալու պէտք չկայ՝ տեսնելու համար թէ Կ. Պոլսոյ հայ ընկերութեան միջին և խոնարհ դասերուն մէջ այդպիսի բախտաւորներու թիւն ամ ըստ ամէ նուազելու վրայ է, քաղաքական և տնտեսական մեծամեծ հարուածներուն պատճառաւ զորս կրած է երկիրը։ Նոյն հարուածները գաւառներն ևս կրած են անշուշտ։ Բայց գաւառաց և Կ. Պոլսոյ միջեւ կայ սա կարեւոր տարբերութիւն որ մինչ Կ. Պոլսոյ մէջ՝ ապրուստի նուազման հակառակ՝ ծախքերը մեծ են միշտ, գաւառաց մէջ ոչինչով կարելի է ապրիլ, ըստ որում կենաց անհրաժեշտ պէտքերը տեղւոյն վրայ կ'արտադրին, և դրամի սակաւութեան շնորհիւ՝ անհաւատալի կերպիւ դիւրագնի ձեռք կը բերուին։ Գաւառային հայաբնակ կեդրոնները չերթալու պատճառ չենք տեսներ, օրինակի համար, երիտասարդ հայ բժիշկի մը մասին, որ ծանր դժուարութիւններ կը քաշէ Կ. Պոլսոյ պէս կեդրոնի մը մէջ հաստատուելու և դիրք մը շինելու, և որ կը գանգատի թէ ամիսն հինգ ոսկի վաստակած չունի.—Հայ փաստաբանի մը մասին, որ կը գանգատի թէ արդէն գործերը լաւ չէին, և հիմակ որ ամեն ոք փաստաբան է, ապրուստի խնդիրն հոգ կը պատճառէ իրեն.—Հայ երկրաչափի մը կամ երկրագործի մը մասին, որ նախամեծար կը համարի թողուլ իւր ընտիր արուեստ և Կ. Պոլսոյ մէջ ուրիշ գործով մը զբաղիլ, քան ընդունիլ գաւառային ասպարէզ մը իւր արուեստին մէջ։ Կը տեսնէք քաջավարժ և գործունեայ հայ արհեստաւորներ, որք առաւօտէն մինչեւ իրիկուն անդադար կ'աշխատին, և գիշերն ըստ բաւականին հանգիստ չեն գտներ նեղ, վատառողջ բնակարաններու մէջ, ոչ ալ բաւական սնունդ, քանի որ իրենք և իրենց ընտանիք 24 ժամը մէկ անգամ միայն կերակուրի երես կը տեսնեն, ու բանիր հացով կ'անցունեն օրուան մեծագոյն մասն։ Եւ սակայն, այս հայ արհեստաւորք, որոց մեծագոյն պէտքն է լաւ սնունդ եւ լաւ բնակարան, զարմանալի յամառութեամբ մը կապուած կը մնան Կ. Պոլսոյ, ուր ադոնց ո՛չ մին ոչ միւսը կը գտնեն, երբ գաւառաց մէջ, ուր մեծ պէտք կայ քաջավարժ արհեստաւորաց, կրնային առանց դժուարութեան գտնել թէ՛ ընդարձակ և օդասուն բնակարան, և թէ՛ առատ ու սննդալից ուտեստ։ Նմանապէս, գաւառային կեդրոններու մէջ մեծապէս զգալի է վարպետ դայեակներու և դերձակուհիներու պէտքն, և սակայն, շատ մը տաղանդաւոր աղջկունք և կանայք որք երբեւ դայեակ կամ դերձակուհի հեռի են բարեբաստիկ կեանք մը վարելէ Կ. Պոլսոյ մէջ, և շրջապատուած են շատ մը տեսակ փորձութեամբք որոց բաղումք զոհ կ'երթան, գաղափարն իսկ ունենալ չեն թուիր թէ գաւառաց մէջ «ձեռքի վրայ» կրնային ապրիլ իրենց հանրօգուտ արհեստներուն շնորհիւ։ Կ. Պոլիս արդարեւ կ'ընծայէ զուարճութեան ճոխ միջոցներ որք չկան գաւառաց մէջ։ Բայց երբ մարդ մը կամ կին մը ի վիճակի չէ վայելելու այդ զուարճութիւնները, հա՞րկ է միթէ, խոհեմութի՞ւն է միթէ սովորական կենաց հանգիստն ու անդորրութիւնը զոհել Կ. Պոլսէն չբաժնուելու յամառութեան։ Գաւառներն ալ ունին իրենց զուարճութիւնները, բնական, կազդուրիչ զուարճութիւններ, յոյժ տարբեր Կ. Պոլսոյ պէս մեծ քաղաքաց ինչ ինչ մեղկացուցիչ զբօսանքներէն։ Ո՞վ չէ լսած գաւառային բնական կեանքի ոգեզուարճ սիրունաց վրայօք։ Ամենէն քաղաքակիրթ երկրաց ամենէն համբաւաւոր բանաստեղծներն իսկ երգած են գիւղային կենաց բերկրութիւնները, զորս բնութիւնը թերեւս ո՛չ մէկ երկրի մէջ դրած է առաւելագոյն ճոխութեամբ քան Փոքրն Ասիոյ մէջ։

Ինչպէս ամեն մայրաքաղաքաց, նաև Կ. Պոլսոյ համար պատահած է որ երկրին բարգաւաճման տարիներուն մէջ, շահու կամ զուարճութեան հրապոյրով, գաւառաց ամեն կողմերէն խուռն բազմութիւն դիմած է ի Կ. Պոլիս։ Խրիմու պատերազմին սկիզբէն մինչեւ 1876, Կ. Պոլիս հարստութեան ու բարգաւաճման բարձրագոյն կէտն հասած էր։ Եւրոպական փոխառութիւնք անօրինակ ոգեւորութիւն կուտային պաշտօնական կենաց։ Ազատ-փոխանակութեան սկզբունքով կնքեալ առեւտրական դաշնագրեր մեծ զարկ մը կուտային վաճառականութեան։ Շնորհիւ Թուրքիոյ հետ արեւմտեան դաշնակցութեան, օսմ. Տէրութիւնն և մանաւանդ Կ. Պոլիս կը հաստատէր նոր յարաբերութիւններ Արեւմուտքի հետ։ Անգլիացիք և Ֆրանսացիք Կ. Պոլսէ անցնելով, մեծաքանակ գումարներ կը թողէին, և առեւտուրն ու արհեստներն յոյժ շահաւոր կը դառնային։ Պետական մեծամեծ շինութիւնք հազարաւոր վարպետներ և բանուորներ կը զբաղեցնէին։ Այս բանիր երկրին ամեն կողմերն իմացուելով, հեռագոյն գաւառներէն Հայեր և ուրիշ ազգէ անհատներ հազարներով կուգային Կ. Պոլիս, և անոնցմէ շատեր վերջնապէս կը հաստատուէին Կ. Պոլսոյ մէջ, շնորհիւ այն նիւթական կարողութեան, զոր պետական և ժողովրդական հարստութեան այն փայլուն այլ վաղանցիկ տարւոյ մէջ յաջողած էին ձեռք բերել։ Բայց ապա ո՞վ չի գիտեր թէ յետաշրջում մը տեղի ունեցաւ։ Փոխառութիւնք տեւական հետք խիստ քիչ թողուցին։ Քոնսոլիտէն, որով ապահովեալ էր Խրիմու պատերազմէն ի վեր շահուած հարստութեանց մէկ մեծ մասը, ծանօթ վիճակին ունեցաւ, ընդհանուր սնանկութիւն պատճառելով։ Ուրիշ արժէքներ հետեւեցան Քոնսոլիտէի դէշ օրինակին։ Պատերազմը վրայ եկաւ, աղքատացնելով թէ՛ կեդրոնն և թէ՛ գաւառները։ Պատերազմը թողուց Թայուն վնասներ, շատ մը բարեկեցիկ գաւառներ դուրս հանելով մեր շրջանակէն, որով Կ. Պոլսոյ վաճառականութեան սահմաններն յոյժ անձկացան։ Բայց բարեկեցութեան աւուրց մէջ ի Կ. Պոլիս դիմած ամբոխն աւելի կամ նուազ Կ. Պոլսեցի դառնալով, խառնուած էր մայրաքաղաքին բնակչաց, որոց թիւն ստուարացած գտնուեցաւ, երբ ապրուստի միջոցք, 1876էն ի վեր, ստուարանալէ հեռի, ամ ըստ ամէ նուազելու, սեղմուելու վրայ են։ Եթէ Կ. Պոլսոյ մէջ աղքատութիւնը կ'աճի, գլխաւոր պատճառն այն է անշուշտ որ երկրին տնտեսական այժմեան պայմանաց մէջ, Կ. Պոլսոյ ժողովուրդը շատ է Կ. Պոլսոյ համար։ Ամեն ասպարէզներ, ձեռագործ թէ մտաւոր աշխատութեան ասպարէզներ, խճողեալ են անդր քան զչափն, երբ սպառման կարողութիւնն, ընդհակառակն, կամաց կամաց այլ ստուգապէս նուազելու վրայ է։ Մէկ գործի համար տասն մարդիկ կան։ Հարիւրաւորք ձրի կը ծառայեն կառավարութեան։ Հազարաւորք իրարմէ կը խլեն առաջուան հարիւրին հացն։ Ամեն թաղ ունի իւր նպարավաճառն և իւր բժիշկն։ Առաջ բնիկներն իրենց մէջ կը մրցէին։ Հիմա Պոլիս հարկադրուած է մրցիլ Ղալաթիոյ և Բերայի դէմ, ամեն կերպիւ իրմէ լաւագոյնս սպառազինեալ եւրոպական գաղթականութեան մը դէմ։ Միայն մէկ ասպարէզի մէջ խճողում չկայ.—Լրագրութեան մէջ։ Լրագրաց թիւն է որ չաճիր. զի դպրոցներու շնորհիւ ընթերցասիրութեան ծաւալման հակառակ, աղքատացեալ ժողովուրդ մը հարկադրուելով ծախուց խնայութիւն ընել, ամենէն առաջ լրագրաց բաժանորդագինը կը կտրէ, և . . . . ձրի կը կարդայ լրագիրներն։

Այս վիճակ ի մօտոյ բարւոքուելու յոյս չի տար բնաւ։ Պատճառներն որոց արդիւնք է այս ընկերական և տնտեսական վիճակ՝ դիւրաւ դարմանուելու բնութիւն չունին։ Ուստի, Կ. Պոլսոյ ժողովրդեան մէկ մասն, եթէ չուզեր բացարձակ թշուառութեան մատնուիլ, իւր գործունէութեան կամ իւր դրամագլխոյն մնացեալ մասը գաւառները փոխադրելով, իւր ապրուստն ըստ առաջնոյն հոն փնտռել պիտի հարկադրի վաղ կամ անագան։ Կան խոհեմ մարդիկ որք արդէն դիմած են այդ միջոցին, և դժգոհելու պատճառ չեն ունեցած։ Գիտենք Պոլսեցի հայ բժիշկներ, փաստաբաններ, ուսուցիչներ, վաճառականներ, արհեստաւորներ, վարժուհիներ, դերձակուհիներ, որք գաւառային կեդրոններու մէջ հաստատուելով, ապահոված են թէ՛ ապրուստ և թէ՛ ընկերային լաւ դիրք մը։ Արժանիքը, բարոյական թէ նիւթական, աչքէ կը վրիպի այս ընկերական ովկեանին՝ Կ. Պոլսոյ մէջ, մինչ գաւառային սահմանափակ ընկերութեան մէջ շուտով կը գրաւէ ուշադրութիւն։ Իւր տնտեսական և ընկերական ապագայն գաւառաց մէջ որոնելու խորհուրդը մանաւանդ Հայոց համար չունի անախորժ բան մը. զի ո՞չ ապաքէն ի Կ. Պոլիս հաստատեալ Հայոց մէկ մեծ մասը տակաւին քիչ ժամանակուան գաղթականութիւն մ'է այդ միևնոյն գաւառներէ։ Երբ շահ կար Կ. Պոլսոյ մէջ, բնական էր գալ Կ. Պոլիս, և հաւնելի էր հաստատուիլ Կ. Պոլսոյ մէջ։ Բայց երբ միաբերան կը գանգատուի թէ աչքի շահերն ո՛չ ևս կան ի Կ. Պոլիս, ի՞նչ պատճառ կայ Կ. Պոլսէն չբաժնուելու, և գաւառային պարզ այլ անդորր կեանքէն նախամեծար համարելու Կ. Պոլսոյ այժմեան անձուկ և ֆիզիքապէս ու բարոյապէս յաճախ վատառողջ կեանքը։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՖՐԱՆՍԱ. Նոյմ. 17ին 300 չարագործք, որք մէկէ աւելի դատապարտութիւն կրած էին, աքսորեցան Նոր Գալէտոնիա։ Ուրիշ խմբեր պիտի հետեւին սոցա, ըստ որում Հանրապետութիւնն որոշած է երկրէն բոլորովին հեռացնել չարագործաց ստորնագոյն դասը։

—Բարիզի Ընկերվարականաց նշանաբաններէն մին է՝ Կեդրոնական Քաղաքապետութեան մը հաստատումն ի Բարիզ, ուր կան քաղաքային շրջանակներ, բայց չկայ Բարիզի Քաղաքապետ մը; ինչպէս կայ Լոնտոնի, Վիեննայի, Պերլինի և Նիւ Եորքի Քաղաքապետ մը։ Ֆրանսացւոց խոհեմագոյն մասը կը վախնայ որ մէկ միլիոն ընտրողաց քուէով նշանակեալ Քաղաքապետ մը տեսակ մը Հասարակորդի Նախագահ կը դառնայ, կամ վտանգաւոր մրցակից մը Կառավարութեան դէմ։ Բայց վաճառականութեան և արհեստից արմատական նախարար Պ. Լոքրուա յուսադրեց Բարիզի Քաղաքային Խորհուրդը թէ 1889ին Բարիզի Քաղաքապետ մը պիտի կրնայ բարի գալուստ մաղթել ֆրանսական Արուեստահանդէսն այցել եկող Լոնտոնի Քաղաքապետին։

— Ծանուցանեցաւ թէ Ֆրանսա 10,000 ֆր. յատկացուցած է Բոլ Պէռի Թաղման հանդիսին և 12,000 ֆր. տարեկան թոշակ նորա այրւոյն և երեք զաւակացը, ցցափահաստութիւն։ Այս առաջարկութեանց ի զուր դիմադրեց միապետական-կղերական կուսակցութիւնն, որոյ կողմէ Երեսփ. Ժողովոյն մէջ Եպիսկոպոս Ֆրեբէլ խօսելով, թէեւ գովասանեց Թոնքինի կառավարչութիւնն սահմանելով Բոլ Պէռի ցուցած քաղաքային քաջութիւնն, և գոհութեամբ հաստատեց թէ ի Թոնքին կաթոլիկ Միսիոնէաները պաշտպանած է, բայց՝ ըսաւ, կարելի չէ մոռնալ թէ Բոլ Պէռ էր մին ի գլխաւոր հեղինակաց ութ տարիէ հետէ տեւող պայքարին ընդդէմ կաթոլիկ կղերին։ Նոյն իմաստով ընդդիմութիւն եղաւ նաեւ ի Ծերակոյտին, բայց հանրապետական ստուար մեծամասնութիւնն ականջ չդրաւ։

—Զօր. Պուլանժէ 200 միլիոն ֆր. կը պահանջէ բազմահարուածեան հրացան տալու համար բանակին, քանի որ Գերմանաց հինգ զօրաբանակներ արդէն զինեալ են այդ նոր հրացանով։ Գերմանք ո՛չ միայն բազմահարուածեան հրացան կուտան իրենց զօրաց, այլ ամեն մի զինուորի համար նոյն հրացանէն երկերկու հատ պահեստի կը շինեն։ Ֆրանսայի պատերազմական նախարարը կը հաշուէ նաեւ թէ քանի՛ հարիւր միլիոն ֆր. պէտք է խնդրէ՝ ֆրանսական բերդերը զրահապատելու համար։ Այս տնօրինութիւն ալ ըստ ոմանց մինչեւ 500 միլիոն ֆր. կը պահանջէ։ Ելմտական նախարարն հարկադրեալ է գտնել այս աճագին գումարներ, Ելմտացոյցով մը որ առանց այդ մեծամեծ ծախուց ալ հաւասարակշռութիւն գտած չէ դեռ։ Հաւանօրէն Պ. Սատի-Քառնօ պիտի ինայ Ելմտացոյցի վիճարանութիւնը չվերջացած։

—ՌՈՒՍԻԱ. Ռուս թղթադրամին աստիճանաւոր անկումը կանոնաւորապէս կը շարունակէ Խրիմու պատերազմէն ի վեր։ Թղթէ րուպլին այժմ աւելի քան երբեք անկեալ գին մ'ունի։ Մէն մի քաղաքական տագնապին մէջ յորում Ռուսիա գլխաւոր դերակատարն է, ինչպէս 1877ի պատերազմին մէջ և Պուլկարիոյ հետ այժմեան խնդրոյն մէջ, թղթէ րուպլին աստիճան մ'եւս կ'իյնայ։ Ռուսօ-պուլկար պայքարին արդեամբ րուպլին կրած նոր կորուստն, և Ռուսիոյ վաճառականութեան այս տարւոյ աննպաստ արդիւնքն, որ ելմտական նախարարին հրատարակած վիճակագրութենէն կ'երեւէր, չափաւորելու վրայ են պատերազմասէր եռանդը։ Նովոյէ Վրէմիա և Վեդոմոստի սա մօտք կը խորհրդածեն. «Ո՛չ մէկ յոռետես կրնար ներկայել յոռեգոյն վիճակագիր մը քան զոր կը գտնենք Մաքսատան հաշուոց մէջ. Յունուարէն մինչեւ Սեպտ. 8 ամսոյ մէջ, արտածմունք նուազած են 64,217,000 րուպլ, մինչ ներածեալ վաճառք (254,685,000 րուպլ), անցեալ տարւոյ նոյն 8 ամսոց գումարէն երկու միլիոն աւելի են։ Ուրեմն, պաշտպանողական բարձր մաքսերուն և արտածման համար տրուած դիւրութեանց հակառակ, արտածմունք աճելի կերպիւ կը նուազին և ներածմունք կ'աւելնան։ Այս վիճակ բաղդատելի է միայն 20 տարի առաջուան վիճակին, երբ Ռուսիոյ ամեն ջանքեր կեդրոնացած էին Խրիմու պատերազմէ խախտեալ քաղաքական ազդեցութիւնը վերահաստատելու, և երբ բնաւ ուշադրութիւն չէր ընծայուեր երկրին տնտեսական վիճակին։ Նովոյէ Վրէմիա կը յայտէ թէ ըստ ոմանց 95,000,000 և ըստ այլոց միայն 50,000,000 րուպլ բաց ունի Ռուսիոյ այս տարւոյ Ելմտացոյցը։—Ռուսիոյ շաքարի արտադրութեան ու վաճառականութեան մէջ յառաջ եկած տագնապն ևս ուշագրաւ է։ Կառավարութիւնը պարգեւներ և վարձատրութիւններ տալով ա՛յնպէս քաջալերած էր շաքարի արտադրութիւնն, որ շաքարի շատ մը գործարանատէրք որք արտադրած են այս պաշտօնական քաջալերութեան յենլով, այժմ չեն կրնար օտար երկրաց մէջ վաճառել իրենց ապրանք, և հետեւապէս սնանկանալու մօտ են։ Ուստի, նոյն գործարանատէրք այժմ կ'աշխատին համոզել Կառավարութիւնն որ շաքարի արտադրութիւնը զեղչել տայ, հրամայելով որ տարեկան որոշեալ քանակութենէ մը աւելի բան չարտադրուի։ Մոսկովսքիյէ Վեդոմոստի կ'ըսէ որ եթէ Կառավարութիւնն ականջ կախէ այս թախանձանաց, շահադէտ գործարանատերց ու վաճառականաց գործը կատարած պիտի լինի վերստին։

—ԱՒՍՏՐԻԱ. Վիեննա, իւր ամեն գեղեցկութեանց հակառակ, մեծ պակաս մը ունի։ Պարբերական ջրոյ նուազութեան կը նեղուի։ Այս տարի եւս, շաբաթներէ հետէ անձրեւ եկած չլինելով, Վիեննայի աւելի քան մէկ միլիոն բնակիչք բաւական ջուր չեն գտներ։ Քաղաքապետութիւնը շաբաթ մը յառաջ զգուշացուց բաղնիքներուն սպառուած աղբիւրի ջուրն, և այժմ կը խորհի նուազեցնել խմելու և ընտանեկան պէտքերու համար ամեն տան տրուած ջրոյ բաժինը։ Վիեննացիք շատ մտահոգ են. զի կը վախնան թէ ամրան տաք օրերուն մէջ այսպիսի երաշտութիւն մը աղէտալի հետեւանք կրնայ ունենալ։ Բոլոր Վիեննացիք բազկատարած անձրեւ կը խնդրեն Երկինքէն։

—Նոյմ. 15ին էր Ս. Լէոբոլտի տօնն, որ Ստորին Աւստրիոյ պաշտպան սուրբն է։ Զայդ օր սուրբ կը բանեն բոլոր Վիեննացիք, և լրագիր իսկ չի հրատարակուիր։ Աւստրիոյ մայրաքաղաքին ժողովուրդը նոյն օրը սովոր է խմբովին դիմել կէս ժամ հեռի Քլոստըրնէօպուրկ, որ իւր սպիտակ գինւով համբաւաւոր վայր մ'է։ Հազարաւոր ուխտաւորք կ'այցեն վանքն, որ պատուական շտեմարաններ ունի ընտիր գինւոյ։ Վիեննացւոց մեծագոյն զբօսանքներէն մին վերելքով մը ամբառնալ աճագին տակառի մը գագաթն, որ աշխարհի մեծագոյն տակառը կը համարուի, և հակառակ կողմէն իջնել։ Վիեննայի սովորական ուրախ ժողովուրդը նոյն օր շատ կը զուարճանայ ու կը գինովնայ ի Քլոստըրնէօպուրկ, և իրիկունը ջահերով և երգերով կը վերադառնայ ի տուն։

—ԱՆԳԼԻԱ. Մանչէսդրի Եպիսկոպոսը, նոր գերեզմանատուն մը օրհնելով, ըսաւ թէ դիակիզութեան խնդիրն, որ կը յուզէ վարդիս ոմանց միտքն ու խիղճը, քրիստոնէական սկզբանց հետ ո՛ և է յարաբերութիւն չունի։ Մեռելոց դիակները թաղելու կամ այրելու խնդիրն հաւատալեաց խնդիր

—)(91)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺՈՒԼ ՎԵՐՆ

ՔՍԱՆ ՀԱԶԱՐ ՓԱՐՍԱԽ ԾՈՎԵՐՈՒՆ ՏԱԿ

ՊՍԱԿԵԱԼ Ի ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆԷՆ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ԳԼՈՒԽ ԺԲ.

ԿԻՏԱԺՈՒՆՔ ԵՒ ԿԻՏՈՍՔ

Մարտ 13էն 14ի գիշերը, Նօթիլիւս վերստին ձեռք առաւ զիւր ուղղութիւն դէպ ի հարաւ։ Կը խորհէի թէ Հորնի հրուանդանին առջեւ հասած ժամանակ դէպ յարեւմուտք պիտի դառնար՝ վերստին Խաղաղականի ծովերը մտնելու և իւր շրջանառական ուղեւորութիւնն աւարտելու համար։ Բայց այնպէս չըրաւ. դէպի հարաւ ուղղութիւնը շարունակեց։ Ո՞ւր երթալ կ'ուզէր։ Չէի կրնար մեկնել այս յիմարական ընթացք։ Սկսայ հաւատալ թէ նաւապետին յանդգնութիւններն ըստ բաւականի կ'արդարացնէին Նէտ Լանտի կասկածները։

Քանատացին, ժամանակէ մ'ի վեր, ոչ ևս կը խօսէր ինձ իւր փախչելու դիտաւորութեանց վրայ։ Նուազ զիջողուն եւ գրեթէ լռասէր եղած էր։ Կը տեսնէի որ. չափ ծանր կուգար նմա այս երկարատեւ բանտարկութիւն։ Կ'զգայի ո՛րչափ զայրոյթ կը կուտակէր նորա սրտին մէջ։ Երբոր նաւապետին հանդիպէր, աչերը չարագոյժ բոցով մը կը վառէին, եւ կը վախնայի որ իւր բնական ցասկոտութիւնը ծայրայեղութեան մը կը մղէր զնա։

Նոյն օրը, մարտ 14, Քոնսէյլ եւ Նէտ եկան գտան զիս սենեկիս մէջ։ Հարցուցի իրենց այցին պատճառը։

«Պարզ խնդիր մ'ունինք ձեզ առաջարկելու, պատասխանեց ինձ Քանատացին։

—Խօսեցէք, բարեկա՛մ Նէտ։

—Որչափ մարդ կը կարծէք որ գտնուին Նօթիլիւսի մէջ։

—Չեմ գիտեր, բարեկա՛մ։

—Կը թուի ինձ թէ, ըսաւ Նէտ Լանտ, իւր նաւային գործողութիւնք պէտք չունին բազմութիւ նաւաստեաց։

—Յրդարեւ, պատասխանեցի, իւր գտնուած պայմանաց մէջ, առ առաւելն տասն մարդ պարտին բաւել։

—Ուրեմն, ըսաւ Քանատացին, ինչո՞ւ համար աւելի ունենայ։

—Ինչո՞ւ համար» ըսի։

Ուշադրութեամբ Նէտ Լանտի կը նայէի, որոյ դիտաւորութիւնները դիւրաւ կը հասկցուէին։

«Վասն զի, յարեցի, եթէ իմ նախազգացմանցս հաւատամ, եթէ կրցի լաւ հասկնալ նաւապետին կեանքը, Նօթիլիւս ոչ միայն նաւ մ'է, այլ եւ պարտի ապաստան մը լինել նոցա համար, որք նորա հրամանատարին պէս ամեն յարաբերութիւն խզած են ցամաք երկրի հետ։

—Կարելի է, ըսաւ Քոնսէյլ, բայց վերջապէս Նօթիլիւս որոշեալ թուով մը միայն կրնայ մարդիկ պարունակել, եւ պարոնը չի՞ կրնար գտնել դոցա մեծագոյն թիւն։

—Ի՞նչպէս, Քոնսէյլ։

—Համրողութեամբ։ Նաւուն տարողութիւնը, զոր պարոնը գիտէ, եւ հետեւաբար պարունակած օդին քանակը հաշուելով, միւս կողմէ գիտնալով թէ մարդ մը ո՛րչափ օդ կ'սպառէ շնչառութեամբ, եւ սոյս գումարը բաղդատելով այն հարկին հետ, որով Նօթիլիւս քսան-չորս ժամն անգամ մը ջրերն երեսն ելնելու պարտաւորեալ է. . . .»

Քոնսէյլ խօսքը դեռ աւարտած չէր, հասկցայ ո՛ւր կ'ուզէր եզրակացնել։

«Կը հասկնամ ըսելիքդ, պատասխանեցի ընդմիջելով, բայց այդ հաշիւ յոյժ կեղակարծ թիւ մը կրնայ տալ։

—Հոգ չէ, ըսաւ Նէտ Լանտ պնդելով։

—Ահաւասիկ հաշիւը, պատասխանեցի։ Մէն մի մարդ մէկ ժամու մէջ կ'սպառէ հարիւր լիտր օդի մէջ պարունակեալ թթուածին, եւ հետեւաբար քսան-չորս ժամու մէջ կ'սպառէ երկու հազար չորս հարիւր լիտր օդի պարունակած թթուածինն։ Ուրեմն պէտք է փնտռել թէ Նօթիլիւս քանի՞ անգամ երկու հազար չորս հարիւր լիտր օդ կը պարունակէ։

—Ճշգրիւ, ըսաւ Քոնսէյլ։

—Արդ, Նօթիլիւսի տարողութիւնն հազար հինգ հարիւր տակառաչափ լինելով, եւ մէկ տակառաչափն ալ հազար լիտր, Նօթիլիւս մէկ միլիոն հինգ հարիւր հազար լիտր օդ կը պարունակէ, զոր երկու հազար չորս հարիւրի վրայ բաժնելով . . . .»

Եւ իսկոյն հաշուեցի մատիտով։

«Քանորդ կ'ունենանք վեց հարիւր քսան-հինգ, որ ըսել կը լինի թէ Նօթիլիւսի մէջ պարունակեալ օդը կրնայ վեց հարիւր քսան-հինգ մարդու բաւել քսան-չորս ժամու մէջ։

—Վեց հարիւր քսան-հի՜նգ, կրկնեց Նէտ։

—Բայց կրնաք հաւաստի լինիլ թէ, աւելցուցի, ուղեւորք նաւաստիք, և սպայք այդ գումարին տասներորդն իսկ չեն կազմեր։

—Տակաւին յոյժ շատ է երեք մարդու համար, մրմռաց Քոնսէյլ։

—Ուրեմն, խե՛ղճ Նէտս, համբերութենէ զատ ուրիշ խորհուրդ չեմ կրնար տալ ձեզ։

—Եւ համբերութենէ իսկ լաւագոյնը, պատասխանեց Քոնսէյլ, համակերպութիւն։»

Քոնսէյլ ճիշդ բառը գործածած էր։

«Այսու հանդերձ, շարունակեց Քոնսէյլ, Նեմօ նաւապետ չկրնար միշտ դէպի հարաւ երթալ։ Հարկաւ պիտի պարտաւորի կանգ առնել, գոնէ բեւեռային սառնակոյտերուն առջեւ, եւ վերադառնալ դէպ յաւելի քաղաքակրթեալ ծովեր։ Յայնժամ կրնանք Նէտ Լանտի առաջարկին վրայ խորհիլ։»

Քանատացին գլուխը ցնցեց, ձեռքը ճակատին տարաւ, եւ առանց պատասխանելու մեկնեցաւ։

«Պարոնը թող ներէ ինձ դիտողութիւն մ'ընել, ըսաւ յայնժամ Քոնսէյլ։ Այս խեղճ Նէտ Լանտ ա՛յնպիսի բաներ կը մտաբերէ, զորս չկրնար ունենալ։ Իւր անցեալ կենաց վրայ կը խորհի միշտ։ Ինչ որ արգիլեալ է մեզ, այն ըղձալի կը թուի իրեն։ Իւր անցեալ յիշատակները կը ճնշեն զինքն, և սիրտը լցուած է։ Պէտք է հասկնալ իւր վիճակին։ Ի՞նչ գործ ունի աստ ընելիք։ Ոչինչ։ Պարոնին պէս գիտնական չէ, եւ չկրնար մեր ճաշակն ունենալ ծովուն սքանչելեաց վրայ։ Ամեն վտանգ աչքը կ'առնու, որպէս զի կարող լինի իւր երկրին գինետուններէն մին մտնել։»

Ստոյգ է թէ Նօթիլիւսի մէջ տիրող միակերպութիւնն անտանելի պիտի երեւնար Քանատացւոյն, որ ազատ եւ գործոն կենաց էր վարժուած։ Զինքն հետաքրքրող կամ զբաղեցնող իրեր հազուադէպ էին։ Սակայն նոյն օրը դէպք մը պատահեցաւ, որ նորա շամփրիչական գեղեցիկ օրերն յիշեցուց իրեն։

Առաւօտեան ժամը տասն-մէկին միջոցները, Նօթիլիւս, Ովկէանի երեսը գտնուելով, կիտոսներու երամակի մը մէջ ընկաւ։ Հանդիպում մը՝ որ չզարմացուց զիս, վասն զի գիտէի թէ այդ կենդանիք, անխնայ հալածուելով, բարձր լայնութեանց ծովերուն մէջ ապաստանած էին։

Ծովային աշխարհի մէջ կիտոսին խաղցած դերն եւ աշխարհագրական նորանոր գիւտոց մէջ ունեցած ազդեցութիւնը մեծ եղած է։ Նա է որ իւր ետեւէն քաշել տանելով նախ Բասկացիներն, յետոյ Աստուրացիները, Անգլիացիներն ու Հոլանտացիները, զանոնք սրտապնդեց Ովկէանի վտանգներուն դէմ, եւ աշխարհի մէկ ծայրէն միւսը տարաւ։ Կիտոսք կը սիրեն յաճախել հարաւային եւ հիւսիսային բեւեռաց մօտակայ ծովերը։ Ժողովրդային վաղեմի գրոյցք կը պատմեն իսկ թէ այդ կիտազգիք հիւսիսային բեւեռին մինչեւ եօթն փարսախ մօտ տարեր են կիտորսներն։ Եթէ սուտ է այս իրողութիւն, օր մը ճշմարիտ պիտի լինի, եւ հաւանաբար այսպէս մինչեւ արջային կամ հակարջային բեւեռաց մօտերն հալածելով զկիտոսն, երկրագնտին այդ անծանօթ կէտը պիտի հասնին մարդիկ։

Ծովն հանդարտ լինելով, դարատափին վրայ նստած էինք։ Այդ լայնութեանց տակ, հոկտեմբերի ամիսն աշնային զուարթագեղ օրեր կ'ընծայէր մեզ։ Ամենէս առաջ Քանատացին,—եւ չէր կրնար սխալիլ,—կիտոս մը նշմարեց արեւելեան հորիզոնին կողմն։ Ուշադրութեամբ նայելով՝ կը տեսնուէր նորա սեւորակ կռնակն որ կ'ելնէր կ'իջնէր ծովուն կոհակաց վրայ՝ Նօթիլիւսէն հինգ մղոն հեռի։

«Ա՜հ, գոչեց Նէտ Լանտ, եթէ կիտորսանաւու մը մէջ գտնուէի, այս հանդիպում մեծ հաճոյք պիտի պատճառէր ինձ։ Հաղթանդամ կենդանի մ'է։ Տեսէք իւր քթափողերն ի՞նչ զօրութեամբ ջրի ու շոգիի սիւներ կը ցայտեցնեն։ Հազա՛ր սատանայ, պէ՞տք էր որ այս երկաթի կտորին մէջ կաշկանդեալ մնայի այսպէս։

(Շարունակելի)

մը չէ, այլ բնական բարեկրթութեան ըզգացումներէն կախեալ ունի։ «Զգուշամ թէ ապաշխարելի ի վեր այնպէս տեսնելուս պատճառաւ է թէ ուրիշ պատճառաւ, ես անձնապէս իմ զգացմանցս աւելի համաձայն կը գտնեմ թողուլ զքան ըլլալը կոչումն. և թողման զրումթիւնը չեմ ուզեր թողուլ բայց եթէ երբ համոզուիմ թէ մեռեալները թաղել՝ մինչեւ իսկ բժիշկ հոկտողութեամբ կատարուելէ յետոյ՝ մի սարեր է կենդանեաց առողջութեան։ Եթէ այս բան ապացուցուի, ես ալ կը հրաժարիմ թաղումէ. զի դիակիզութիւնը քրիստոնէական սկզբանց հակառակ բան մը չունի. եւ մեր պարտինք կենդանեաց բարերարութիւնը միայն ի հաշիւ առնուլ»։ Թէ՛ Մանչեսթրի Եպիսկոպոսին այս յայտարարութենէն և թէ՛ անդ. ուրիշ Եպիսկոպոսի մը յայտարարութենէն զոր քանի մը շաբաթ առաջ արտատպեցինք, կ'երեւի թէ դիակիզութիւնն ի վերջոյ պիտի հաստատուի Անգլիոյ մէջ, հաւանութեամբ բողոքական կղերին։

ՎԻՃԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆՔ ԱՒՍՏՐՈ-ՄԱՃԱՌ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԵԱՆՑ. Բէշտ, 19 Նոյմ. — Աւստրական Պատուիրակութեան Յանձնախմբին երեկի նըստին մէջ, բոլոր առնողները այժ տուին Քալնոքի կոմսին քաղաքականութեան, մանաւանդ համակրելով պուլկար ժողովրդեան։ Զեհի Պ. Մադդոս ըսաւ թէ ողջամիտ և լաւ քաղաքականութիւն մ'է պաշտպանել պալքանեան ժողովրդոց անկախութիւնը։ Պ. Քալնոքի ընդունեց թէ Պուլկարք յարմար են ի Պետութիւն մը կազմելու։ Նախարարն համամիտ է Պ. Մադդոսի թէ Բոսնիոյ և Պուլկարիոյ միութիւնն հակառակ չէ Եւրոպայի շահուց. բայց Աւստրիա մինակ կարող չէ նուիրագործել զայդ միութիւն։ Պերլինի Դաշնագրէն ի վեր Պուլկարաց ընթացքը գովչակելի կ'ուսայ, թէ ամեն պարագայի մէջ նոքա պիտի այնպէս իրենց ինքնօրինութեան վրայ։ Զեխ կուսակցութեան պետ Պ. Ռիկլը հերքեց այն կարծիք թէ Զեխերը կը համակրին Պուլղարաց ընթացքին։ Զեխերուն համակրանքը Պուլկարաց կողմն է, որք կը կռուին իրենց ազատութեան համար։ Պ. Ռիկլը կը յուսայ թէ Ռուսիա չպիտի ուզէ երկրորդ Բոսնիա մը հաստատել։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՏԻՎՐԻԿԻ ԽՆԴԻՐԸ

Մեր երեկի թուով տեղեկութեան համար նշանակեցինք ծանուցում մը, զոր «Տիվրիկի Վաքըֆներու Մութեվելլի Փոխանորդ» տիտղոսն կրողն Կարապետ Թովիկեան անուն անձն հրատարակած էր Թերճէի մէջ, յայտարարող թէ Եվգաֆի Մահքեմէի Թեֆթիշ դատարանը Պատրիարքարանի իրաւասութիւնը ժխտող վճիռ մը տուած է Պատրիարքարանին և Թովիկեանի միջեւ նոյն դատարանին առջեւ ժամանակէ մ'ի վեր տեւնուող դատին մէջ։

Կիմանանք թէ, Թէպէտ յիշեալ դատարանը, Փէթվախանէի մէկ պատասխանին համեմատ, չաբաթ օրը վճռեր է թէ Պատրիարքարանն իրաւունք չունի միջամտել Տիվրիկի Վաքըֆներուն գործոց, բայց այս վճիռ արտասանուած է ի բացակայութեան Պատրիարքարանի փաստաբանաց, (Աւետիս Էֆ. Եօրտամեան և Շէհրի Էֆէնտի.) թէ Պատրիարքարանը բնաւ չընդունիր այդպիսի վճիռ մը, եւ թէ վաղը Քաղաքական Ժողովն ի նիստ կը գումարի յատկապէս, որոշելու համար բողոքոյ միջոցներն։ Հետեւապէս, խնդիրը չունի բնաւ այն վերջնական հանգամանքը, յորում՝ զայն ներկայացնել իրենց շահուց յարմար դատած լինել կը թուին Թովիկեան և իւր փաստաբան, գործիք ընելով մէկ երկու թերթեր։

Պատրիարքարանի սահմանադրական մէկ անժխտելի իրաւունքն իւր տեղը բերելու համար, տարակոյս չունինք բնաւ թէ Ազգ. Վարչութիւնն իւր ցարդ ցոյց տուած հաստատութեամբն և ազատութեամբ պիտի գործէ նաեւ Տիվրիկի խնդրոյն մէջ։

ՎԵՐԱՇԻՆՈՒԹԻՒՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ

Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան կողմէ երեկ ի Պատրիարքարան մատուցնեցաւ Հիւանդանոցի վերաշինութեան տեղեկագիրն ու յատակագծերն, որոց վրայ կը խօսէինք մեր երկուշաբթի աւուր յօդուածով։

Երուսաղեմէն կը գրեն թէ Պատրիարքական Տեղապահ Գեր. Ներեմիա Եպիսկոպոս Վարագայ Խաչի տօնին օրը հինգ սարկաւագներ վարդապետ ձեռնադրեր է Ս. Յարութեան տաճարին մէջ Քրիստոսի Գերեզմանին առջեւ։ Ձեռնադրեալ վարդապետաց մին է Ս. Պատրիարք Հօր Պօղոս անուն Սարկաւագն որ Ն. Ամենապատուութեան հետ Կ. Պոլիս եկած էր ու վերջերս Երուսաղէմ գնաց այդ նպատակաւ, և կոչուած է Յովսէփ վարդապետ։

Բերայի հայ կին մը, որ ասկից քանի մը տարիներ առաջ լատին պսակաւ իտալացւոյ մը ամուսնացած էր եւ իտալացին ի վերջոյ բողոքական կրօնն ընդունած, այս օրերս Ազգ. Պատրիարքարանի դիմելով վերստին ամուսնանալու հրաման խնդրած է. սակայն Կրօնական Ժողովը պատասխանած է այդ կնոջ՝ թէ քանի որ առաջին անգամ լատին պսակով ամուսնացած է, այդ պսակի լուծումը լատին Եկեղեցին պէտք է պահանջէ։

ԽԺԴԺՈՒԹԻՒՆ ՄԸ Ի ԲԱԼՈՒ

Բալուէն և շրջակայ քաղաքներէն խմբագրութեանս հասած նամակներ կը հաղորդեն խժդժական սոսկալի դէպք մը որ հոկտ. 19ի շաբաթէն կիրակի լուսնալու գիշերը տեղի ունեցեր է քաղաքին մէջ։

Պէրպէր Գրիգոր անուն երիտասարդ ազգային մը և իւր կինը Մարիամ, շաբաթ գիշեր ժամ վեցին ատեններն ընդոստ կ'արթննան դրան զարնուած հարուածներէ։ Այր և կին միանգամայն «ո՞վ էք» կը գոչեն, սակայն նոյն հետայն հինգ զինեալ չարագործներ դուռը խորտակելով ներս կը խուժեն։ Չարագործաց մին կը նստի կնոջ գըլխուն վրայ, երկուքը կը բռնեն զԳրիգոր ու կը պահանջեն ցոյց տալ իւր գանձուն տեղը, մահու սպառնալեօք։ Հեգ երիտասարդը կ'աղաչէ պաղատագին որ խնայեն իւր կենաց եւ կ'ըսէ թէ ինք գանձ չունի, թող առնուն տանին իւր տան մէջ գտնուած ամեն ինչ։ Չարագործք վերստին կը պնդեն եւ տեսնելով որ իրենց սպառնալիք արդիւնք մը չեն ունենար, չարաչար կ'սպաննեն զԳրիգոր, հինգն ի միասին քամահելի վայրագութեամբ կը բռնաբարեն կնոջ պատիւը՝ մահամերձ վիճակի մէջ թողլով զայն, և տնական ամեն ինչ առնլով կը մեկնին. կինը ժամ մը վերջ ուշաբերելով սողալով և արիւնաթաթախ կը դիմէ դէպի դուռն եւ օգնութիւն կը կոչէ լալագին ձայնով։ Դրացիք կը հասնին լապտեր ի ձեռին և հարկ եղած դարմանները կը տանին հեգ կնոջ նոյն հետայն։

Առաւօտուն, եկեղեցեաց զանգակները կ'սկսին հնչել տխրագին, ամեն ոք կ'իմանայ եղելութիւնն, հասարակութիւնը կը հաւաքուի ազգային վարժարանն, և լուր կը տրուի կառավարութեան։ Քաղաքին Հայ բնակիչք ամբողջ չորս-հինգ օր կը փակեն իրենց խանութներն և կ'ուզեն Գրիգորի դիակը տանիլ մինչեւ ի Տիգրանակերտ, բայց Բալուի Գեր. Առաջնորդն և Քաղաքական Ժողովոյ անդամք աւելորդ կը համարին այսպիսի ցոյց մը, և եղածն իսկոյն կը տեղեկագրեն Կուսակալին և Ս. Պատրիարք Հօր։

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ՀԱՅՈՑ

Հայոց Միացեալ Ընկերութեանց Կեդրոնական Ժողովոյ Խդ. նիստը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ կիրակէ օր, 16 Նոյեմբեր, ժամ ճիշդ 7ին, Ղալաթիա, ընկերութեան գրասենեկին մէջ։

Կը խնդրուի Պատ. Երեսփոխան Էֆէնտիներէ որ հաճին անպատճառ ներկայ գտնուիլ սոյն կարեւոր նստին։

Կեդրոնական Ժողովոյ
Ատենապետ
ՊՕՂՈՍ Գ. ՊԻՐԻՇՏԵԱՆ

ՕՐԱԿԱՐԳ

1. Ընթերցումն եւ վաւերացումն նախորդ նստի ատենագրութեան.
2. Դիւանական թղթակցութիւն.
3. Ընտրութիւն Նախագահի և Փոխ-նախագահի.
4. Վիճակաւ դադարումն ½ Թուոյն Երեսփոխանաց (ըստ Ժ. յօդուածոյ Հիմնական կանոնագրի).
5. Վեցամսեայ համարատուութիւն (բեռանոցի) Տնօրէն Ժողովոյ.
6. Նախահաշիւ 1886-87 շրջանի (Տեղեկագիր Ելմտ. Դիւանի.)
7. Բարեփոխումն Հիմն. Կանոնագրի (Տեղեկագիր Յանձնախմբին)։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊՈՒԼՂԱՐԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ

Քաւլպարս զօրավարն ընդարձակ տեղեկագիր մը տուեր է առ Պ. Նէլիտոֆ ի մասին Պուլկարիոյ վերջին անցից։

Փիլիպէէն առնուած լրոց նայելով, Խնամակալութեան կուսակիցք՝ զօրավարին մեկնումը Ռուսիոյ համար պարտութիւն մը կը նկատեն զոր յառաջ բերած են Աւստրիա և Անգլիա և տըրամադիր են իրենց ընդդիմութիւնը շարունակելու։

Միւս կողմէ, կը ծանուցուի թէ Եւրոպական Դաշնէից համաձայնելու վըրայ են հետեւեալ եղանակաւ լուծելու համար պուլկարական խնդիրն. Նախ պիտի ստիպեն զԽնամակալութիւնն հրաժարելու և յետոյ նախարարութեան ձեռամբ լուծել տալով Ազգային մեծ Ժողովը, նոր Սոպրանիէ մը կազմել պիտի տան ընտրելու համար Պուլկարիոյ Իշխանն, որ, ըստ ամենայն հաւանականութեան, Մինկրելիոյ Նիքօլա Իշխանը պիտի լինի։

Օսմ. կայս. կառավարութիւնն եւս համամիտ կ'երեւի այս ծրագրոյն, որ նախարարաց խորհրդոյ կողմէ քննուելէ յետոյ, Վեհ. Սուլթանի հաւանութեան մատուցուեր է։

—Թայմզ լսելով մեծ Տէրութեանց կողմէ ձեռք առնուելիք այս միջոցներուն վրայ, կ'ըսէ թէ այդ կերպով այլ եւս հարկ չպիտի մնայ ռուսական գրաւման։ «Այս ընդդիմութիւնք եթէ Աղէքսանդր Իշխանի հրաժարած միջոցին ի գործ դրուէին, կը յարէ, մինչեւ ցարդ պուլկարական խնդիրը կարգադրուած պիտի լինէր։ Այժմ ամենէն օգտակար գործն է հեռացնել Խնամակալութիւնն, որ իւր իշխանութիւնը չարաչար գործածած և իւր անհեռատեսութեամբ այսչափ շփոթութեանց և դժուարութեանց պատճառ եղած է։»

—Հրամանաւ Խնամակալութեան, անցեալ շաբթու փառաւոր կերպիւ տօնուեր է Սլիվնիծայի ճակատամարտի տարեդարձն յայսկոյս եւ յանկոյս Պալքանաց։ Գոհաբանական աղօթքներ կարդացուեր են պուլկարական եկեղեցեաց մէջ եւ այս առթիւ շնորհաւորական ուղերձ մ'ուղղուեր է Պատէնպերկի Աղեքսանդր Իշխանին։

—Պուլկարիայէն առնուած լուրերը բնաւ ապահովիչ հանգամանք մը չեն կրեր, մանաւանդ ռուսական ներկայացուցչաց մեկնելէն ի վեր։ Խնամակալութեան կուսակիցք եւս առաւել հաստատամիտ կ'երեւին իրենց ընդդիմութիւնը շարունակելու, առանց խորհելու այդ ընդդիմութեան հետեւանաց վրայ։ Մինչեւ իսկ երկու երեք օրէ ի վեր, Պուլկարք զինուորական պատրաստութիւններ կը տեսնեն։ Փիլիպէի զինուորական վարչութիւնը վաշտ մը հետեւակազօր եւ մաս մը թնդանօթ ղրկած է ի Սեմէնլի-Թրնովա որ երկաթուղւոյ գծին վրայ կը գտնուի, երեք կողմէ Մարիծա գետոյն ճիւղերէն շրջապատեալ, և զինուորական տեսակէտով մեծ կարեւորութիւն ունեցող կէտ մ'է։

—Թէեւ արդէն ծանուցուեցաւ Քաւլպարս զօրավարի վերջնագիրն, սակայն աւելորդ չենք համարիր նորութեամբ դնել անոր ամբողջին թարգմանութիւնն, իբր պատմական պաշտօնագիր մը։

Վեհ. Ցարն հաճեցաւ Պուլկարիա ղրկել զիս, պաշտօն տալով՝ համայն պուլկար ժողովրդեան ծանօթացնել իւր բարեացակամ զգացումներն։ Պուլկար կառավարութեան հաղորդելէ արդէն այդ զգացմանց արտայայտութիւնն, ինչպէս նաեւ այն ուղիղ խորհուրդներն որք, ըստ կարծեաց կայս. կառավարութեան, պիտի նպաստէին երկրին ազատելու արդի դժնդակ կացութենէն։ Այս խորհրդոց ո՛չ մին գործադրուեցաւ գոհացում տալու համար Ռուսիոյ արդար տենչանաց։ Բաց յասմէ, կայս. կառավարութեան (Ռուսիոյ) դիւանագիտական գործակալը վկայ եղան այն անլուր յարձակմանց որք տեղի ունեցան առ ս հպատակաց ինչպէս նաեւ Ռուսիոյ պաշտպանութիւնը վայելելու իրաւունք ունեցող անձանց վրայ։ Պուլկար կառավարութիւնը կը շարունակէ բնաւ կարեւորութիւն չընծայել այդ յարձակմանց։

Ի վերջոյ, Ազգային մեծ Ժողովը գումարեցաւ նոր Իշխանին ընտրութեան համար, ո՛չ միայն առանց կանխաւ համաձայնելու Ռուսիոյ ներկայացուցչին հետ, այլ նաեւ յետ նորա բացորոշ յայտարարութեան թէ այդպիսի գործողութիւն մ'անվաւեր էր։

Այս ամենայն յստակօրէն կը ապացուցանեն թէ Խնամակալութիւնն որոշած է գործել հակառակ կայս. կառավարութեան կամաց։

Հետեւաբար, այլ եւս աւելորդ կը դատեմ իմ ներկայութիւնս ի Պուլկարիա։ Կը յայտարարեմ թէ այժմ երկիրը կառավարողները բոլորովին կորուսած լինելով Ռուսիոյ վստահութիւնն, կայսերական կառավարութիւնն անհնարին կը նկատէ շարունակել իւր յարաբերութիւնները պուլկար կառավարութեան հետ, ցորչափ կազմեալ լինի այն իւր արդի անդամներէն։

ՔԱՒԼՊԱՐՍ ԶՕՐԱՎԱՐՆ Ի Կ. ՊՈԼԻՍ

Քաւլպարս զօրավարն՝ ընկերակցութեամբ ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտոֆի՝ երէկ Բ. Դուռն երթալով երկար տեսակցութիւն մ'ունեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։ Այս տեսակցութեան ներկայ էր նաեւ Արտաքին գործոց նախարար Վեհմ. Սայիտ փաշա։

Զօրավարն ու Պ. Նէլիտոֆ երեկոյեան կամ Բերայի մէկ քանի դեսպանատուններն այցելեցին։ Կը կարծուի թէ զօրավարը վաղը պիտի մեկնի մայրաքաղաքէս ի Պետերսպուրկ։

* * *

Ադր. Պոլսէն կը գրեն թէ Քաւլպարս զօրավարն և իւր հետեւորդք կիրակի օրը Փիլիպէէի կառախմբով քաղաքին կայարանն հասնելով, ընդունուեր են կուսակալէն ու զինուորական հրամանատարին կողմէ յատկապէս ղըրկուած պաշտօնատարաց և սպայից կողմէ։ Զօրավարն անմիջապէս կառք նստելով տեղւոյն ռուսական հիւպատոսին հետ, որ իրեն ընդ առաջ եկած էր, այցելութիւն տուեր է կուսակալին և կայս. Բ. զօրաբանակի հրամանատար Վէյսէլ փաշայի, յետ որոյ կայարան վերադարձեր է կառախմբին մեկնման սպասելու։ Ադր. Պոլսէն ի Կ. Պոլիս զօրավարն ամենուրեք պատուով ընդունուեր է օսմ. իշխանութեանց կողմէ։

*

Քաւլպարս զօրավարն՝ Պ. և Տիկին Նէլիտոֆի հետ երէկ գիշեր Թէփէ-Պաշիի Թաղապետական Թատրոնը գնաց և ներկայ գտնուեցաւ ՔԱՐՄԷՆի ներկայացման։ Զօրավարը բնականաբար հանդիսականաց ընդհանուր ուշադրութեան առարկայ էր և մեծ պատուով մեծարուեցաւ դեսպանական օթեակին մէջ։

Գաղթականաց Յանձնաժողովոյ Նախագահ Եուսուֆ Րիզա փաշա, որ քանի մը շաբաթէ հետէ հիւանդ էր, առողջացած լինելով, նախընթաց օր կայս. պալատ գնաց իւր շնորհակալիքը մատուցանելու առ Վեհ. Սուլթանն որ չէր դադրած կայս. թիկնապահաց միջոցաւ տեղեկութիւն հարցնելու Ն. վըսեմութեան առողջական վիճակին վըրայ։ Ն. Վեհափառութիւն սիրալիր ընդունելութիւն մ'ըրաւ Րիզա փաշային։

—Սերպիական նախորդ դեսպան Պ. Կրուիչ շաբաթ մ'ի վեր յետաձգած լինելով իւր մեկնումն, երկուշաբթի օրը այցելութիւն տուաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, Արտաքին գործոց նախարարին, Տաւեան Էֆէնտիի և Պարսից դեսպանին։

—Կայս. կառավարութեան և Պարսկաստանի միջեւ բանակցութիւնք կը կատարուին այս պահուս համաձայնութիւն մը կնքելու համար որով նպատակը պիտի լինի վերջ մի տալ այն աւազակութեանց զորս ի գործ կը դնեն Համավէնտ կոչուած հրոսախումբք սահմանագլխոյն երկու կողմերը։

—Քէօլնիշէ Ցայթունկ գրոյց մը կը յիշէ, թէ Լոնտոնի Դահլիճը կը խորհի Կ. Պոլսոյ անգղ. դեսպան անուանել զՍէր Տրըմընտ Ուոլֆ՝ բանաւոր ելքի մը յանգեցնելու համար եգիպտական խնդրոյն վրայ կատարուած բանակցութիւններն։ Այդ պարագային (որ անհաւանական կը թուի) Եգիպտոսի մէջ օսմ. և անգղ. բարձր Գոմիսէրներու ներկայութիւնն աւելորդ պիտի նկատուի եղեր։

—Վերջերս Սելանիկի Թղթատարական և Հեռագրական տնօրէն Ալեաք պէյի պաշտօնավարութեան դէմ գանգատներ հասած լինելով, յատուկ պաշտօնեայ մը ղրկուած էր պէտք եղած քննութիւնները կատարելու համար։ Թղթատարական և Հեռագրական վարչութիւնը նկատելով այժմ որ այդ քննութիւնք արդարութեամբ կատարուած չեն, իւր դատական ճիւղի անօրէն Բէշիր Էֆէնտին ղրկած է ի Սելանիկ որպէս զի նոր քննութիւններ կատարէ և ի հարկին դատ բանայ որոց դէմ որ պէտք է։

—Պարսկական դեսպան Միրզա Մոհսին խան երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։ Աւստրիական դեսպանն եւս երէկ Բ. Դուռը գնաց և տեսակցեցաւ Արտաքին գործոց նախարարին հետ։

—Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութիւնը Բ. Դրան ծրագիր մը մատուցած է որ կը պարունակէ այն արտօնութիւններն եւ դիւրութիւններն որք պիտի տրուին Թուրքիոյ մէջ գործարան հաստատող անձանց. սոյն ծրագիր որ այժմ Պետական Խորհրդոյ կողմէ կը քննուի, կը պարունակէ նաեւ ինչ ինչ տրամադրութիւններ ի մասին ներքին արհեստից բարգաւաճման եւ արհեստաւորաց պէտք եղած դրամագլուխն հայթայթելու դիւրութեանց։

—Եգիպտոսի անգլ. բարձր Գոմիսէր Սըր Տ. Ուոլֆ Նոյ. 3 ին Գահիրէէն Աղեքսանդրիա հասնելով շոգենաւ նստեր է Պրինտիզիի ճամբով Լոնտոն ուղեւորելու համար։

Եգիպտական լրագիրը խօսելով անգլ. գոմիսէրի այս ուղեւորութեան նպատակին վրայ, կ'ըսեն. «Սըր Տ. Ուոլֆ ըսեր է Լոնտոնի մեծ լրագրի մը թըղթակցին, թէ չկարծեր որ վեց շաբաթէ աւելի տեւէ իւր բացակայութիւն և յարեր է թէ իւր մեկնումն առնչութիւն չունի, որպէս բռնեցաւ, եգիպտական բանակի զօրաց թուոյն նուազման ծրագրոյն գործադրութեան հետ։ Սըր Տ. Ուոլֆ չպիտի բանակցի նաեւ ելմտական բարւոքմանց խնդրոյն վրայ. ինք Լոնտոն կ'երթայ Լորտ Սալզպըրիի հաղորդելու համար միայն ինչ ինչ տեղեկութիւններ երկրին վարչական վիճակին և Մուխթար փաշայի առաջարկութեանց գործադրման պէտքին նըկատմամբ։ Քաղաքական ակմբոց մէջ այնպէս կը նկատուի թէ անհրաժեշտ պէտք կայ Լորտ Սալզպըրիի և Սըր Տ. Ուոլֆի այս տեսակցութեան, ի կատար հանելու համար այն բանակցութիւններն որք կը կատարուին Բ. Դրան եւ Անգլիոյ Դահլիճին միջեւ»։

—Սեբաստիայէն կը գրեն մեզ.

«Հոկտ. 20 էն ի վեր քաղաքիս օդն յանկարծ փոխուեցաւ, և սկսաւ նմանը չտեսնուած ցուրտ ընել, բաւական ձիւն տեղալէ վերջ։ Այս այնպիսի ցուրտ մ'է, զոր ձմրան սաստկագոյն եղանակին մէջ իսկ հազիւ կը տեսնէր Սեբաստացին, և մինչ աշնան մեղմ օրեր կարծելով գիւղացին ու քաղաքացին տակաւ սկսած էր մին իւր վաճառելի նիւթը քաղաք փոխադրել, և միւսն գնել իւր ապրուստի կարեւոր պիտոյքն, ահա յանկարծ ընդհատեցաւ ժողովրդեան այս կենսական տուր և առ, փայտի և ածուխի գներն մէկէն կըրկնապատկեցան և հասարակութիւնք մեծապէս կը նեղուի։ Այս անակնկալ և խիստ ցուրտ մեծապէս վնասեց ընդեղինաց, շողգամ, կաղամբ, ձմերուկ եւն. որք ժողովրդեան ուտեստի գլխաւոր տարերքն կը կազմեն. խաղող պարտիզպանք շուարեալ մնացած են և չեն գիտեր ինչպէս դարմանեն իրենց այս դառն կորուստ։ Եթէ օդերը տակաւ չմեղմանան, կը վախցուի թէ մեծ վըտանգներ պատահին.— Պէլէտիէն Ռումէլիի գաղթականաց ի նպաստ դրամ կը հաւաքէ և ամեն կարգի ժողովուրդ յօժարակամ կը մասնակցի։»

Արղընի Մատէնի կառավարիչ Ասլանպէկեան Էֆէնտի երէկ մայրաքաղաքս ժամանեց։

—Ծովային Նախարարութեան հրամանաւ յանձնաժողով մը կազմուած է որ պաշտօն ունի Մախսուսէի Մէճլիս անուն շոգենաւուն նաւապետէն և հաշուակալէն ինչ ինչ խնդրոց վրայ բացատրութիւններ պահանջել։ Կը յիշուի թէ Մէճլիսն անցեալները Սելանիկի առջեւ խրած էր։

—Պէյրութի Նահանգական դատարանի ընդհանուր դատախազի օգնական Սալիհ Էֆէնտի և Սուրիոյ վերաքննիչ ատեանի փոխ-նախագահ Ռէշատ Էֆէնտի իրենց պաշտօններուն մէջ վերահաստատուեցան։ Սոյն պաշտօնեայք քանի մ'օր առաջ մի եւ նոյն պաշտօնով այլուր փոխադրուած էին։

—Վեհ. Սուլթանի առաջին Սենեկապետ Օսման պէյի որդին, որ ժամանակէ մ'ի վեր անկողնոյ կը ծառայէր, նախընթաց առաւօտ մեռաւ։

—Եգիպտոսի կայս. բարձր Գոմիսէր Ահմէտ Մուխթար փաշայի խնդրանօք, Ն. Վսեմութեան անձնական բժիշկ Տր. Արիստիդի պէյ Զօթօ, ուսուցիչ բժշկական վարժարանին, այսօր Գահիրէ կ'ուղեւորի։

—Ռուսական Զիւէտէֆ շոգենաւն որ Կէլիպօլուի առջեւ խրած էր, ազատուած լինելով, սկսած է շարունակել իւր կանոնաւոր երթեւեկութիւնն Իզմիրէն յԱլեքսանդրիա։

—Ոստիկանութեան գաղտնի պաշտօնեայք կիրակի օրը Հէյպէլի կղզւոյն մէջ Քրիքի անուն օտարազգի մը ձերբակալեր են։ Կը կասկածուի թէ այս մարդ մայրաքաղաքս մէջ գործող գողերու խմբի մը պետն եղած լինի։

—Բաւական ամիսներ առաջ խնդիր մը ծագած էր Իզմիրի Ֆրանսական հիւպատոսարանին եւ առեւտրական դատարանին միջեւ «Պ. Տիոժէնիս եւ Ընկ.» վաճառատան տիրոջ հպատակութեան խնդրոյն առթիւ։ Յիշեալ դատարանն այդ սնանկացեալ վաճառատան պահանջատիրաց խնդրանաց վրայ՝ կուզէր իրեն վերապահել զայն լուծելու իրաւունքն, հակառակ ընդդիմութեան Ֆրանսական հիւպատոսարանին որոյ իրաւասութեան ներքեւ մտած էր հանգուցեալ Պ. Տիոժէնիս, Ֆրանսացի հըպատակութիւնն ընդունելով։ Իզմիրի ընդհ. հիւպատոս Պ. Շանուապօ չհամակերպելով տեղւոյն Թիճարէթի առարկութեանց, խընդիրն հաղորդած էր իւր դեսպանատան ի Կ. Պոլիս. դեսպանատունն եւս, իւր կարգին, բանակցութեան մտած էր Բ. Դրան հետ։ Յետ երկար բանակցութեանց, որոց միջոցին մանրամասնաբար քննուեցան երկուց կողմանց ներկայած ապացոյցները, Բ. Դուռը տուած է իւր վճիռն որով կը մերժէ Իզմիրի առեւտրական դատարանի առարկութիւնն եւ կը հաստատէ Տիոժէնիսի Ֆրանսական հպատակ լինելն։ Այս վճիռ ի պաշտօնէ հաղորդուած է Այտընի կուսակալութեան։

—Բերայի կառավարիչ Արիֆ պէյ միջոցներ ձեռք առած է ծխախոտի մաքսանենգութիւնն արգիլելու համար իւր շրջանակին մէջ։ Այս մասին հրահանգ ղրկած է բոլոր ոստիկանատանց՝ խիստ հսկողութիւն ընել. միանգամայն իւր ներկայութեան կոչելով անկանոն ջրկիրաց խմբերու պետերն յայտարարած է թէ այսուհետեւ պատասխանատու պիտի լինին առաջի իշխանութեան, եթէ իրենց մարդոց միոյն վրայ 25 կրամէ աւելի ծխախոտ գտնուի։

—Անցեալ չորեքշաբթի օր Գահիրէի մէջ երկրաշարժի զօրաւոր ցնցում մ'զգացուեր է առանց վնաս պատճառելու։ Հինգշաբթի օրն եւս Քիոսի մէջ նոյնը պատահեր է երկու անգամ

Ա. Զ. Դ.

Կը ծանուցուի այն անձանց որք Դրամատունէս գնած են Սաքսոնիոյ Լոդըրիին 34214 թիւր, տասն մասի բաժանեալ, թէ այդ թիւն շահած է 3000 մարք։

Նմանապէս Պրունսվիկի Լոդըրիին
23,832 թիւը շահած է 5000 մարք
86,978 » » » 3000 »
3,714 » » » 1000 »

Սոյն տոմսեր կը կրեն Դրամատանս կնիքն և բերուածին պէս կ'ստանան շահուած դրամը։

Ժ. Տ. ԾԱՆԷԹԹՈՅ
Ղալաթիա, Գօմիսիօն խան, Թիւ 18

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

ՌՈՒՍԻԱ, ԱՒՍՏՐԻԱ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ.

Պետերսպուրկ, 23 Նոյմ.

Նովոյէ Վրեմիա ցոյց կուտայ թէ Ֆրանսայի և Ռուսիոյ միջեւ դիւանագիտական յարաբերութիւնք բոլորովին վերահաստատուած են, մինչեւ կրնայ սպասել որ Պ. տը Սղալ և Իշխան Լոպանոֆ հարկադրին հեռանալ Լոնտոնէ և Վիէննայէ։

«Որպէս զի, կը յարէ նոյն լրագիրը, Շուվալոֆ կոմսը նոյնպէս չհեռանայ Պերլինէ, պէտք է որ Գերմանիա լրջմտաբար ի հաշիւ առնու հետեւանքներն որք կրնան յառաջ գալ Ֆրանսական նոր դեսպանին՝ Պ. տը Լապուլէյի Պետերսպուրկ հասնելէն և Պարոն տը Մոհրէնհայմի Բարիզ վերադառնալէն։

«Իրաւ է թէ Ռուսիա հարկ եղած կերպիւ հաստատած է իւր փափաքն Գերմանիոյ բարեկամութիւնը պահպանելու, սակայն Պիզմարք Իշխան պարտի հասկնալ թէ այն փափաք չպիտի մղէ զՌուս կառավարութիւնն՝ Գերմանիոյ զոհելու իւր շահեր և իւր արժանապատուութիւն։

Բարիզ, 23 Նոյմ.

Պուէնոս-Այրէսէն հեռագիր մը կը հաստատէ թէ հնդախտն երեւան ելեր է այդ քաղաքի մէջ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 12 Նոյմ.

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

Առ Լոնտրայի վրայ (պանքայի)	110 1/2
» » » (վճռականն)	110 1/8
» Բարիզի » (պանքայի)	22 87 1/2
» » » (վճռականն)	22 95

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

		Դահեկան
Երեք երեկոյ գոց. (Միաց. D. Սէրի Գ. կ.		15 22
Պորսային գոցուելէն վերջ	»	15 22
Պերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	15 22
Բարձրագոյն գին		15 22
Նուազագոյն »		15 22
Կէս օրին		15 22

ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ ՏԱԽԻԼԻ

Երեկ երեկոյ		34 30
Այս առաւօտ		34 35
Կէս օր		34 35
Փոխառութիւն 1858) 1862)	Ա. Սէրի	23
» 1860) 1863) 1872)	B.	14 15
» 1865) 1869) 1873)	C. »	15 22

ԻՒՆԻՖԻԷ Եգիպտական

Երեկ երեկոյեան գոցուեցաւ	83 10
Այս առաւօտ բացուեցաւ Գ. կ.	83 20
Կէս օրին	83 20

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Գ. կ.	Անգլ. Լիր.	3 13
Կրէտի Ժէնէրալ	Գ. կ.	Օսմ. »	5 31
Պանք տը Գօնս.	»	»	5
Սօս. Շանժ է վալէօր	»	»	3 20
Թրամուէյ	»	»	292 1/2
Ռումելիի երկաթուղի		Ֆր.	35 1/8
Օպլիկասիոն տը Բրիօրիթէ		»	—
Հանքեթուղթ Լաւրիոնի		»	72

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 23 Նոյեմբեր, ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քօնսօլիտէ	102 3/16
Օսմ. » Սէրի Դ. բացուեցաւ	14 1/16
» » » գոցուեցաւ	14
» » » Ա.	23 1/2
» » » Բ.	14 3/8
» » » Գ.	14
Օթօման 1871	74
Փոխառութիւն 1877	86 1/2
Պանք Օթօման	10 3/4
Ռուսական փոխառ. 1873	98 3/8
Եգիպտական միացեալ (ունիֆիէ)	75 3/4
» առանձ. (բրիվիլէժիէ)	95 5/8
Տայրա Սանիէ	73 5/8
Տօմանիալ (փոխառ. Րօշիլտ)	97
Հունգարական պարտաթուղթ 4%	— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 536

Վիեննա, 23 Նոյեմբեր, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	126 05
Օսմանեան երկաթուղի	17 20

Բարիզ, 23 Նոյեմբեր, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	109 85
» » 3 %	83 20
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ. բացուեցաւ	14 25
» » » գոցուեցաւ	14 25
» » Սէրի Բ.	14 75
» » Գ.	14 10
Օսմանեան երկաթուղի	34 75
» Բէժիի բաժնեթուղթք	— —
Պանք Օթօման	524 37 1/2
Գրէտի Լիոնէ	588 75
» Ֆօնսիէ	1441 25
Բաժնեկամ Լիոնի	1245
Սուէզի ջրանցք	2101 25
Ռուսական 5% 1877ի	102
Իտալական Ռանթ	101 60
Եգիպտական միացեալ	385
Սպանիական (արտաքին)	66 1/8
Բրիօրիթէ Թիւրք	356 25
% Հելլենական	312 50
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 35

ԲԱՐԻԶ ՓԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 23 Նոյեմբեր, ժ. 10 վ. 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	— —
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ	14 25
Եգիպտական	385

ԱԶԱՏՈՒԹԵԱՆ ԱՐՁԱՆԸ

Բ.

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ, 31 Հոկտ.

Ազատութեան արձանին նուիրման օր որոշուած էր Հոկտ. 28, 1886։ Քանի մ'օր առաջ Գաղիայէն եկան պատգամաւորներ Ֆրանքօ-Ամերիկեան միութեան կողմէն, կառավարութեան կողմէն, Երեսփոխանաց Ժողովոյ կողմէն, Ակադեմիոյ կողմէն, Բարիզի Քաղաքապետութեան կողմէն, ուրիշ ընկերութիւններու և պաշտօնական մարմիններու և մամլոյ կողմէն։ Պատգամաւորք ընդունուեցան մեծ պատուով ու եղբայրական սիրով և ի պատիւ նոցա եղան հանդէսներ և տրուեցան խնջոյքներ։ Հոկտ. 28ին Ազատութեան արձանին նուիրման հանդէսն ըստ ամենայնի կատարեալ ընելու համար բացի պայծառ օդէ ուրիշ բան պակաս թողուած չէր։ Թանձր մառախուղ մը կը պատէր սակայն նոյն օրն զՆիւ-Եորք՝ Անձրեւն, որ նախընթաց օրն եւ գիշերը տեղացած էր իբրեւ հեղեղ, թըրջած էր փողոցներն եւ սալայատակներն, եւ հեղուկ ցեխն ու տիղմը բոլորովին սրբուած չէր։ Նաւահանգիստը ծածկուած էր անթափանցելի շոգիներով որ թոյլ չէին տար բեւրաւոր հանդիսատեսաց նշմարել Ազատութեան արձանին ստուերանկարն անգամ, եւ Հըտսըն գետն այնպէս քօղարկուած էր որ գետափնեայ մէկ ծայրէն միւսը տեսնել դիւրին չէր․ Անձրեւն և խոնաւութեան պատճառաւ Պրոտուէյ չէր կրեր անչափ զուարթ և պայծառ երեւոյթ, ինչպէս սովորաբար ունի շատ հանդիսաւոր առիթներու մէջ․ Բայց քաղաքին վերի մասին բոլոր գլխաւոր փողոցներուն և շատ մ'երկրորդական փողոցներուն մէջ մինչեւ Սէնդրալ-Բարք, բոլոր հոդէլները, թատրոնները, ակումբներու տեղերն և հարուստներու բնակարաններն հարուստ կերպով զարդարուած էին գաղիական եռագոյն և ամերիկեան աստղալից դրօշներով․ Նաւահանգստին մէջ հարիւրաւոր շոգենաւեր և նաւեր դրօշներէ և զարդերէ չէին երեւեր․ Գաղիացւոց բնակարանները մանաւանդ մեծ ճաշակաւ զարդարուած էին․ Քաղաքապետութեան ապարանքը (Սիթի-Հօլ) և Թղթատան հիւսիսակողման ճակատը կը կազմէին ամենէն լաւ կերպով յարդարուած զարդարանաց և պաճուճանաց կոյտ մը․ Վերջապէս գեղեցիկ արուեստով շինուած յաղթական կամար մը դալարեօք ծածկեալ կը միացնէր Ուըրլտ լրագրին խմբագրատունը Թղթատան շէնքին հետ, և կամարին երկու կողմերը գրուած էին, «ԴԵՂԵՑԻԿ ԳԱՂԻԱ», «Միացեալ Նահանգք», «Կեցցէ եղբայրական համաձայնութիւն երկու հանրապետութեանց»։

Բարեբաղդաբար անձրեւն որ յայգուէ անտի սպառնալից էր, մերթ հեզիկ տեղաց և մերթ դադրեցաւ առաւօտուն, և Թափօրին վրայ չունեցաւ ուրիշ ազդեցութիւն, բայց միայն բեկանել արեւուն ճառագայթներն եւ բառնալ հանդիսին չքեղութենէն քիչ մը փայլ․ Ժամ իննէն առաջ, ընդ երկարութիւն Պրոտուէի և Հինգերորդ Ավընիւի, ընդ որս պիտի անցնէր Թափօրը, շարուած էին արք, կանայք և մանկունք, որ բանի տեղ չդնելով օդին խոնաւութիւնն համբերութեամբ կըսպասէին Թափօրին գալուն։ Ժամ իննին առաջին զօրաբաժինը կը սկսէր Թափօրի Հինգերորդ Ավընիւի 57երորդ փողոցը․ Պահապան զօրաց խումբ մը կըսպասէր ծովային գործոց պաշտօնէին, Մր. Հուիդնէյի բնակարանին մօտ ուր անցուցած էր գիշերը Մ. Նահանգաց Նախագահը․ Ժամը ճիշդ 10ին Նախագահը սանդուղէն վար իջաւ, և Մր. Պայարտի հետ նստաւ բաց կառք մը դալու ի Մատիսըն Սքուէր հրապարակն ի հանդէս Թափօրին․ Նախագահին կառքին ետքը կուգային բարձրաստիճան պաշտօնատարներ և նշանաւոր անձեր կառքերով․ Մատիսըն Սքուէր հրապարակը կառուցուած էին յատուկ տեղեր Նախագահին, նախարարաց, գաղիացի հիւրերու և ուրիշ երեւելի արանց և տիկնանց համար․ Նախագահն, ինչպէս նաև Շէրիտան և Շէրման զօրապետք, ընդունեցան ծափահարութիւններով․ Երբ Նախագահն հասաւ հրապարակը, Ամերիկեան մասնաժողովոյ քարտուղարը, Մր. Պըդլըր, յառաջ եկաւ ընկերութեամբ Պ. տը Լէսէբսի, զոր ներկայացուց Մր. Քլիվլէնտի․ Նախագահը բացաւ գլուխը և սեղմեց մեծ Գաղիացւոյն ձեռքն ի ձայն ցնծութեան բազմամբոխ ժողովրդեան․ Ապա եկաւ Մ. Պարթոլտի, որում մասնաւոր համակրութիւն ցուցուց Մր. Քլիվլէնտ, եւ այսպէս կարգաւ ներկայացուեցան Նախագահին գաղիական պատուիրակները․ Պատուիրակութեան հետ էին Տիկին Պարթոլտի, Օրիորդ Ֆէրտինան տը Լէսէբս և այլ գաղիացի տիկիններ․ Այս միջոցին լսելի եղաւ ձայն Նուագաց, և երեւան եկաւ Թափօրին գլուխը․ Զօրապետ Սդօն իւր շուրջն ունենալով սպայակոյտի բազմաթիւ պաշտօնականներ կ'ընթանար յառաջ զինուորական արժանավայել վեհութեամբ և խրոխտանօք․ Զօրապետն եկաւ Նախագահին քով կանգ առաւ․ անոր ետեւէն կուգար Նաւային զօրաց գունդ մը Թնդացնելով օդը Մարսէյյէզի ներշնչող եւ խանդավառ եղանակաւ․ Այս եղաւ նշան հանդիսատեսաց մէջ խանդի եւ եռանդեան բորբոքման․ Գլխարկներ սկսան թռչիլ օդին մէջ և շուրջանակի շէնքերու տանիքներէն և պատուհաններէն թաշկինակներ կը ճօճէին, ծափահարութիւնք կը գոռային․ Գաղիացի պատուիրակներ, որոց վրայ՝ կեցած, իրենց գլուխը բանալով արձագանք տուին ծափահարութեանց․ Մէկ, երկու կամ երեք գունդեր չէին որ կուգային Մարսէյյէզի եղանակաւ, կարծես թէ Բաբելոն քաղաքը փոխադրուած էր ի Նիւ-Եորք և հանդէս կ'ըլլար Գաղիական Հանրապետութեան զօրաց․ Այլեւայլ գունդերու և խումբերու համազգեստները, դրօշները, զէնքերը, նուիրական նշխարները, տեսակ տեսակ գործիքներն ու զարդերը կարելի չէ գրով նկարագրել և հասկցունել անոնց որ տեսած չեն նմանօրինակ հանդէսներ․ Առաջին զօրաբաժնին գրեթէ բոլոր խումբերը կը նուագէին Գաղիոյ ազգային եղանակն երբ կ'անցնէին այն տեղէն, ուր կեցած էին Նախագահն և գաղիական պատուիրակներն․

Առաջին զօրաբաժնէն ետքն որ կը բաղկանար դաշնակից զօրքէ, եկան Նիւ-Եորք քաղաքին ազգային պահապան զօրաց գունդերն, որոց հետեւեցան գաղիացի գաղթականաց այլեւայլ ընկերութիւններու անդամներ․ Գաղիական գաղթականութիւնը բազմաթիւ էր, և կը կրէր շատ դրօշներ, որոց վրայ գրուած և նշանակուած էին ընկերութեանց և միութեանց անունները հանդերձ եռանդայոյզ խօսքերով և իմաստալից նշանաբաններով․

Գաղիական գաղթականութեանց ետքը կուգային Միացեալ Նահանգաց դատաւորներն և ուրիշ բարձրաստիճան պաշտօնատարներ, այլեւայլ Նահանգաց կուսակալներ եւ քաղաքաց կառավարիչներ․ Ըստ որոշեալ կարգի եկան անցան ուրիշ ութ զօրաբաժիններ, Մասոնական և այլ ընկերութեանց ներկայացուցիչներ․ Այն միջոցին երբ Ամերիկայի հինաւուրց զօրականաց խումբեր կ'անցնէին Նախագահին եւ հիւրերուն կեցած տեղւոյն առջեւէն, փոքրիկ աղջիկ մ'ի կերպարանս Ազատութեան աստուածուհւոյն՝ տուաւ Մ. Պարթոլտիի եռագոյն դրօշ մը որոյ վրայ գրուած էր անգլերէն․ «Ի յիշատակ Ազատութեան սիրող բարեկամաց»։

Թափօրին մասնակից եղած էին ամեն կարգի և աստիճանի մարդիկ, ուսանողներ բարձրագոյն վարժարանաց, աշակերտներ հասարակ դպրոցաց․ Մասնաւոր յիշատակութեան արժանի են ջրհանկրաց բազմաթիւ խումբերն իրենց տեսակ տեսակ և ամեն գոյնէ նկարագեղ համազգեստներով, այլ եւայլ ժամանակաց գործիներով եւ մեքենաներով որոցմէ շատերուն վրայ կը ծածանէր ամերիկեան արծիւն․ Հանրապետութեան մեծ բանակն, վերջին պատերազմին զուաւներն և Ուաշինկդընի վաշտի անձնապահ զօրքն, որք կ'ընկերանային «Հայրենեաց Հօր» հին կառքին, Թափօրին մասնակցելու եկած էին այլ զօրագունդեր եւ ընկերութիւններ ոչ միայն Նիւ-Եորք Նահանգին մօտաւոր և հեռաւոր կողմերէն, այլ եւ շատ խումբեր և գունդեր Բէնսիլվանիա, Մասաչուսէց և այլ Նահանգներէ․

Երեք ու կէս ժամ տեւեց Թափօրին անցնիլը քաղաքին վերի կողմէն մինչեւ Պաթըրի, երբ չորս ու կէս մղոն հեռաւորութիւն. և այն միջոցին երբ զօրագունդերն հասան ի Պաթըրի, մեծ հրապարակին մէջ մատ մը տեղ բաց մնացած չէր․ Երբ ցամաքային Թափօրը յառաջացաւ դէպ ի հարաւ, նաւուց մեծ տորմիղ մը որ Հտսընի վրայ ժողված էր, սկսաւ երկու գծի վրայ յառաջ երթալ դէպի Պէտլօ'ս կղզին․ Նախագահը, Նիւ-Եորք Նահանգին կուսակալն և գաղիացի հիւրերը ցամաքային Թափօրին հանդիսատես ըլլալէ ետքը 23երորդ փողոցէն շոգենաւ նստան Պէտլօ'ս կղզին երթալու․ Նաւահանգստին և գետին վրայ պատրաստ բոլոր նաւուց տորմիղն ընկերացաւ այն շոգենաւուն որուն մէջ էին երեւելի մարդիկ․ Նախագահն և ազգին հիւրերը կղզին հասնելէ ետքն հանդիսաւորութեան տախտակով շինուած յատուկ տեղ մ'արձանին մօտ․ Արդէն ժողված էին հոն մեծ բազմութիւն մարդկան, կուսակալը Նահանգաց, անդամք ազգային ժողովոյ, ցամաքային և ծովային զօրաց մեծ պաշտօնակալք և քարոզիչք ու ատենաբանք որ Նուիրման հանդիսին համար յատկապէս հրաւիրուած էին․ Նուագածուաց խումբն սկսաւ երգել ի պատիւ Նախագահին գըրուած երգին եղանակը․ Շոգենաւուց սուլելուն ձայնը լեցուցած էր օդը․ Իբր երկու հարիւր շոգենաւեր կային կղզւոյն շուրջն և անոնցմէ շատերուն մէջ անչափ լեցուած էին մարդիկ, որ վախ կար ոմանց շրջշրջելու և ծովը ինկնալու․

Զրահաւորներէ և ուրիշ նաւերէ Թնդանօթներ սկսան գոռալ, և շոգենաւուց շչակները գրեթէ չէին դադրեր․ Սքոֆիլտ զօրապետին ձայնը հազիւ լսելի կ'ըլլար քան քայլ հեռուն, երբ նա ծանոյց թէ Պատ. Րիչարտ Ս. Ստորս աղօթք պիտի մատուցանէր․ Այս միջոցին անձրեւ կը տեղար․ Աղօթքէն ետքը Մ. տը Լէսէբս համառօտ ատենաբանութիւն մ'ըրաւ գաղղիերէն լեզուաւ ի դիմաց Ֆրանքօ-Ամերիկեան Միութեան․ Հակառակ իւր ծերութեան Մ. տը Լէսէբս այնպէս յստակ և բարձր արտասանեց իւր ատենաբանութիւնն, որ գրեթէ բոլոր բառերը լսուեցան բաւական հեռուէն․ Մ. տը Լէսէբսէն ետքը Միացեալ-Նահանգաց Ծերակուտի անդամ և նշանաւոր ատենախօս Մր. Էվարդս ի դիմաց Ամերիկեան Մասնաժողովոյ ատենաբանելով յանձնեց Ազատութեան արձանն Միացեալ-Նահանգաց նախագահին․ Մր. Քլիվլէնտ ընդունեց յանուն ժողովրդեան Միացեալ—Նահանգաց Գաղիացի եղբարց նուէրն․ Ապա գաղիական դեսպան Մ. Լըֆէվր ատենախօսեց․ Այս ատենաբանութենէն ետքը նուագերգութիւն եղաւ, և հուսկ ուրեմն բեմն ելաւ օրուան ատենախօսը, Մր. Չօնսէյ Մ. Տէբիւ․ Այս ատենաբանութենէն ետքը Նիւ-Եորք Նահանգի եպիսկոպոսականաց եպիսկոպոսը, Մ. Բոդըր, վերջին օրհնութեամբ փակեց հանդէսն․

Արձանին քօղը վար պիտի առնուէր Մր. Էվարդսի ատենաբանութենէն ետքը, բայց սխալ նշանի մը վրայ քօղը վար առնուեցաւ ատենաբանութեան սկիզբներն․

* * *

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ
ՊՈԼՍՈՅ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ

(Առեւտրական Մէնէկէ Լրագրէն քաղուած)

ԸՆԹԱՑԻԿ ԳԻՆԵՐ

Կ. Պոլիս, 20 Նոյեմբեր 1886

Կարմիր ցորեն	Լիտրա	Ղրուշ Քիլէն
Բուլկարիա	59·60	42·43
Պեսարապիա	— —	— —
Ռումէլիի և Ա. Պոլսոյ	59·60	39·42
Ռոտոսթօ և Սամսոն	59·60	39·42

Վաճառեցաւ 2000 քիլէ․ Հրապարակին վրայ ապրանք կը պակսի․ Հրապարակն հաստատ է և խնդրանք կը լինին․

Ցորեն Կէրէս և Աղճմա	Լիտրա	Քիլէն
Բուլկարիա	— —	— —
Վալաքիա, Դանուբի	57·59	23·24
Ռումէլիի	— —	— —

Վաճառեցաւ 12,000 քիլէ․ Պատրաստ չիկայ․ Գները կայուն են․

Կոշտուղ ցորեն	Լիտրա	Քիլէն
Պուրկազ	57·58	20·21
Փիլիպէ	57·58	20·21
Վառնա, Պալչըք	57·58	20 1/2·20 3/4
Կալաճ, Պրայիլա	— —	— —

Վաճառեցաւ 25,000 քիլէ․ Պատրաստ 100,000 քիլէ․ Թէեւ ցամաքի ճամբով մեծաքանակ ապրանք կը հասնի, սակայն գըները բռնուած են արտաքրոյ հրապարակաց հաստատութեան պատճառաւ․

Եգիպտացորեն	Լիտրա	Նոր քիլէ
Դանուբ	— —	— —
Սեւ ծով	56·60	13·15
Ռումէլի		

Վաճառեցաւ 2000 քիլէ 15 էն քիլէն արտօնագրով․ Պատրաստ 20,000․ Հրապարակն հանդարտ է․

Գարի		Նոր քիլէ
Սեւ ծով		— —
Ռումէլի և Դանուբ		10 1/2

Վաճառեցաւ 2,000 քիլէ Ռումէլի 10 1/2 ղրշէն․ Պատրաստ 60,000 քիլէ Վառնա․ Գործերն սահմանափակ են․

Ջաւդար, քիլէն 14 ղրուշ․ Վաճառում չիկայ, պատրաստ չիկայ․

Քէնեւհանդ		Քիլէն
Իզմիթ և շրջակայքը		26
Ռոտոսթօ »		26 1/2

Վաճառում չիկայ․ Պատրաստ չիկայ․ Հրապարակն հանդարտ է․ Գործ չիկայ․

[illegible] եէմ		օխան
Ուզուն քէօփրիւ		58
Ռոտոսթօ		60

Խնդրանք տկար են․ Հրապարակի վրայ գնողք կան օխան 60 փարայէն, սակայն պատրաստ ապրանք կը պակսին․

Լոպիա (ոսկին 100 ղրշէն)		100 օխան ղրշ
Օրտու Տրապիզոն		100·105
Դանուբ		100·105
Ռումէլի		— —

Վաճառեցաւ 4000 պարկ Դանուբ և Տրապիզոն 100 օխան 100-105 ղրշէն․ Պատրաստ 2000 պարկ․ Խնդրանք կանոնաւոր են տկար գներով․

Ոլոռն (ովէզէլիա)		օխան փարա
Պալըքէսիր		75.
Սուրիա		60·65
Դարդանէլ		70.
Ջիլէ		52.

Վաճառեցաւ 250 պարկ Ջիլէ 52 փարայէն օխան․ Պատրաստ 90,000 օխա․ Հրապարակը տկար է․

Քէնեւիրի հունտ		օխան փարա
Սեւ ծով		— 50
Մարմարա		չիկայ

Նշանակութեան արժանի գործ չկայ․

Բակլա		օխան փարա
Պանտըրմա		— 27
Մարմարա		— 28

Վաճառում չիկայ․ Պատրաստ չիկայ․

Սուսամ		օխան փարա
Պալըքէսիր		— —
Իզմիր		չիկայ
Մերսին և Ատանա		88·90

Վաճառեցաւ 800 պարկ Մէրսին, օխան 88-90 փարայէն․ Պատրաստ 50,000․ Հրապարակը հանդարտ է․

Խաշխաշ օխան 50 փարա—Օխան 50 փարայէն գնողներ կան․

Բամպակի հունտ, օխան 25-26 փարա․ Գործ չիկայ․

[illegible], քիլէն 8 3/4 ղրուշ․

Վաճառեցաւ 5000 քիլէ Ռումէլի 8 3/4 ղրշէն քիլէն․ Հրապարակի վրայ գնողք կան, սակայն պատրաստ ապրանք կը պակսին․

Ալիւր	պարկ	ղրշ
Օտեսա, Ա. տեսակ		108—112
» Բ. »		100—106
» Գ. »		95— 96
Աղիմա—բոլոր տեսակին		98—
Պրայլա, Թ. 3 և 4		—
»		—
» խառն		82— 83
Կալաճ 2 և 3		—
» 00 1/2 000		—
Վառնա		82— 83
Ռումէլի ([illegible])		82— 83
Մարսիլիա		—

Վաճառեցաւ 23,500 պարկ․ պատրաստ 10,900 Օտեսա, 2000 Աղիմա, Պրայլա չիկայ․ Կալաց չիկայ, Ռումէլի չիկայ, Մարսիլիա չիկայ․ Հրապարակը կայուն է և գործերը սահմանափակ․ Կ. Պոլսէն ղրկուած ապրանաց գումարն է 1000 պարկ․ Տեղական սպառմանք կը հասնին 22,000 պարկի․

ՆԵՐԱԾՈՒԹԻՒՆՔ

[illegible]․ Հասաւ 300 տախտակ ռուսական և ռումանիական․ վաճառեցաւ 250․ պատրաստ 100․ Խնդրանք կանոնաւոր են և գներն բռնուած․

Ռոմ․ Հասաւ 600 տախտակ, վաճառեցաւ 100․ պատրաստ 2500․ Գներն բարձրացած են․

Շաքար․ Հոլանտականը՝ տախտակը՝ կենդինարը՝ 150 և պարկը 126, ռուսականը պարկով՝ 110-111․ Թրիեստ Ա. տեսակ 119, Բ.՝ 117 և Գ.՝ 112․— Հասաւ 3360 պարկ Թրիեստ․ վաճառեցաւ 3560 Թրիեստ․ պատրաստ 4800 Թրիեստ, 2300 պարկ ռուսական ու 260 տախտակ հոլանտական․ Հրապարակը հանդարտ է և գներն ալ տկար․

[illegible]-Ռիօ Ա. տեսակ 9,40, Բ.՝ 9 Գ.՝ 8,60 և Դ.՝ 8.30․—Հասաւ 1800 պարկ․ վաճառեցաւ 300․ պատրաստ 8000․ Գներն բարձր են մէյտ ի Լոնտոն և ի Մարսիլիա, սակայն մեր հրապարակին ազդեցութիւն չեն ըներ՝ գնողներ չգտնուելուն համար․

Բրինձ․ Ճէնովայի Ա. տեսակ պարկը 39 ֆրանք և Բ.՝ 38․ Րիզան Ա.՝ 43 և Բ.՝ 42 1/2․ Հնդկական՝ պարկը՝ 112-114-116 ղրշ. եւ Եգիպտական պարկը 90-95-118․— Հասաւ 800 խաւալական և 2100 անգլիական․ վաճառեցաւ 400 անգլիական և 800 խաւալական․ պատրաստ 500 խաւալական և 8000 անգլիական․ Խնդրանք սահմանափակ են, սակայն գները բաւական բռնուած․

Մոմ․ Հասաւ 2700 սնտուկ պելճիական և 800 ֆրանսական․ վաճառեցաւ 1200 պելճիական և 800 ֆրանսական․ պատրաստ 6000 պելճիական և 700 ֆրանսական․ Հրապարակը բաւական գործօն է․

[illegible]․ Ամերիկեան սնտուկը՝ 25-26 և ռուսականը 24․— Հասաւ 2800 սնտուկ ամերիկեան և 1200 ռուսական․ վաճառեցաւ 3000 ամերիկեան և 6000 սնտուկ ու 800 տախտակ ռուսական․ պատրաստ 40 00 ամերիկեան եւ 1700 տախտակ ռուսական․ Հրապարակը հաստատ է, բայց հանդարտ, ռուսականի սնտուկ կողը պակսելուն համար․

[illegible]․ Հասաւ 1500 սնտուկ․ վաճառեցաւ 1000․ պատրաստ 13100․ Գները կայուն են․

[illegible]․ Այս կիսամսէի մէջ բաւական կանոնաւոր գործեր եղան․

[illegible]․ Նշանակութեան արժանի գործ չկայ․

[illegible]․ Գործերը կանոնաւոր չեն․ Մութ գոյներու վրայ նորաձեւութիւնք կը փոխուին․

[illegible]․ Հասաւ 200 թոփ․ վաճառեցաւ 950․ Այս կիսամսէի մէջ բաւական կանոնաւոր գործեր են, մանաւանդ շըրջակայ ծովեզերեայ քաղաքաց համար․

[illegible]․ Վաճառեցաւ 200 սնտուկ, պատրաստ 800․ Հրապարակը հանդարտ է․

[illegible] (ֆրանսական)․ Վաճառեցաւ 400 տախտակ․ պատրաստ 9000․ գները տըկար են․

Թիթեղ․ Վաճառեցաւ 400 սնտուկ․ պատրաստ 800․ Գները բռնուած են․

[illegible]․ Վաճառեցաւ 100 սնտուկ․ պատրաստ 1100․ Գներն անփոփոխ են․

Հանքածուխ․ Հասաւ 5000 Քարտիֆ և 2000 Նիւ-Քեսըլ․ վաճառեցաւ 10000 թոնոյ քանակութիւն․ պատրաստ 8990․ Հրապարակը կայուն է և գներն անփոփոխ․

ՄՈՐԹ. [illegible]․ Այս կիսամսէի մէջ վաճառեցաւ 100 կտոր Թաց Օտեսա 5 5/8 ղրշէն օխան․

[illegible]․ Վաճառեցաւ 200 կտոր Օտեսա օխան 5 5/8 ղրշէն․

[illegible]․ Վաճառեցաւ 4000 կտոր Ասիա 8—12 էն զոյգը․

[illegible]․ Այս կիսամսէի մէջ վաճառեցաւ 7000 կտոր Ասիոյ 14—16 էն զոյգը․

[illegible]․ Վաճառում չկայ․

ԱՐՏԱԾՈՒԹԻՒՆ

Թիֆթիկ․ Պատրաստ 2500 պալեա․ վաճառեցաւ 50 Մուհալըճ 14 1/4 ղրշէն․ 47 Պէյ Պազար 15 3/8 էն․ 41 Փարաճիաար 14 1/2—14 3/4 էն․ 26 Էնկիւրի 15 էն․ 105 Զանկըրը 14 7/8 էն և 20 Արփա 13 3/4 օխան․ Հրապարակը հանդարտ է, գնողք սակաւաթիւ․ Լոնտոնի մէջ վաճառում չէղաւ․ Վանայ տեսակը հաղուադէպ է․

Մետաքս․ Պատրաստ 240 պալեա․ վաճառեցաւ 12 Նուխի 35 1/2 ֆրանքէն․ 1 Բուռսայի 125 ղրշէն օխան․ Ասորին տեսակներու համար հրապարակի վրայ թէ և գնողներ կան, սակայն պատրաստ ապրանք կը պակսի․ Պրուսայի մէջ գները տկար են լաւ տեսակ ապրանաց համար, բայց հաստատ՝ կոպտագոյններու համար որոց մասին խնդրանք կանոնաւոր են․

Շէրամ․ Պրուսայի մէջ խնդրանք կանոնաւոր են, բայց մատուցմանք սակաւ․

Բուրդ․ Վաճառում չկայ, հրապարակը հանդարտ է և խնդրանք կը լինին․

Բամպակ․ Վաճառում չկայ, հրապարակը հանդարտ է․

Կանեփ․ Հրապարակը կայուն է․

Կապերտ․ Պատրաստ 4000 կտոր․ վաճառեցաւ 350 կտոր Տէրպէնտ 65 ֆրանքէն․ 300 հին Շիրվան Նամազի 35էն, 55 Բուլղա 88 էն․ 160 Շիրազ 80 ֆրանքէն և 300 կտոր զանազանք․ Հրապարակը հանդարտ է․

[illegible]․ Պատրաստ 700 սնտուկ նոր եւ 39 հին․ վաճառեցաւ 6 սնտուկ Պալըքէսիր 132 ղրշէն, 3 Նալը Խան 117էն․ 6 Ատմաօվա և Հէրէքէ 110էն․ առաջին տեսակ Կէյվէ 109էն․ 10 Հաճի Բէյօ 152 1/2էն և մէկ սնտուկ Էսկի Շէհիր 107 ղրշէն․ Հրապարակը աւելի հաստատ է և խնդրանք աւելի կանոնաւոր․

[illegible] խէժ․ Պատրաստ 7000 օխա․ վաճառեցաւ 1000 օխա սպիտակ Եօզկատ 30 ղրշէն, 1500 սպիտակ Նիկտէ 27 1/2էն. 600 Գայսէրիյէ 22 1/2-24էն․ 500 Նիկտէ 25էն․ 1900 առաջին տեսակ դեղին Նիկտէ 23էն․ 2300 երրորդ տեսակ դեղին Նիկտէ 12 1/2-15էն և 3000 դեղին Պիթլիս 12 ղրշէն օխան․ Հրապարակը հաստատ է և խնդրանք կանոնաւոր են․

Ճէհրէ․ Պատրաստ 900 պարկ․ վաճառեցաւ 32 Գայսէրիյէ 9 ղրշէն, 20 Էնկիւրի 8էն և 100 Զորում 7 ղրշէն օխան․ Առայժմ նշանակութեան արժանի փոփոխութիւն մը եղած չէ․

Մահլէպ․ Վաճառում չկայ․ պատրաստ 800-1000․ Հրապարակը հանդարտ է․

[illegible]․ Պատրաստ 1500 օխա․ վաճառեցաւ 2000 [illegible] և Գայսէրիյէ 16 1/2-17 ղրշէն օխան․ Խնդրանք կը լինին․

[illegible]․ Պատրաստ 2000 օխա․ Գործ չկայ․

Կաղին․ Վաճառեցաւ 600 պարկ Տրապիզոն Եւրոպայի համար կենդինարը 78 ղրշէն․ պատրաստ ապրանք քիչ են․

[illegible]․ Վաճառում չկայ․ պատրաստ 32000 կենդինար․ Գներն անփոփոխ են․

[illegible]․ Գործ չկայ․

[illegible]․ Լոնտոնի մէջ գներն աւելի լաւ բռնուած են․

ԴԵՂԱՎԱՃԱՌ
ՏԻԳՐԱՆ Ճ. ԲԱՂՈՒՃԵԱՆ

Պատիւ ունի ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ, երեք տարիէ ի վեր, ի Գուլէքէպէլար-Պաշը, Զաբթիէ քաբուսը, իւր հաստատուած վաճառատանն որոշած է նոր ալլագութիւն մը տալ, իւր յաճախորդները ամեն կերպով գոհացնելու համար չափաւոր գնով տալով պատրաստի դեղեր, պատուական ջանքային ջուրեր, էլէքդրական գործիք, Մօրինայի ձկան իւղ մեծ և փոքր քանակութեամբ․

Պատրաստ է փափաքողաց դաս տալ ամէն տեսակ մետաղի ոսկեզօծում և արծաթազօծում կալվանիքի և այլ զանազան միջոցներով․

Նաև այս անգամ Բարիզու հռչակաւոր գործարանին

ՄԻԶՕՆ ՌՕԶԸԼՕՌ
Տէլվիւ է Բուոտալիէ

Թուրքիոյ միակ ներկայացուցիչն կարգուած ըլլալով, խիստ աժան գներով դեղագործայ սպասարկութեամբ կը թողու ամեն տեսակ քիմիական բաղադրութիւններ պատրաստելու կամ յանձնարարելու համար․ Աւելորդ է ներբող յիշելով տալ աստանոր վերոյիշեալ տան պատուական ապրանաց մաքրութեան եւ ընտրութեան վրայ, իր ստացած բազմաթիւ մեդալներն ու վկայականներն յայտնի ապացոյցներ են այս մասին․

Մասնաւորապէս արուեստասիրաց ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ «[illegible]» ընտիր գրքին վրայ, հեղինակ՝ Ա. Ռօզըլէօռ, 5րդ տպագրութիւն, 200 պատկերներով․

10/22 Նոյեմբեր, 1886
Կ. Պոլիս 1—12

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ, լաւ ֆրանսերէն խօսիլ և գրել և լաւ [illegible] համար ՄԻԿ ՀԱՏԻԿ ԳԻՐՔ է «[illegible]» Բառարանի ձեւով. Ճոխացեալ օրինակներով, ծանօթութեամբք եւն. Ա. Տետրն հրատարակուած է․ 300 ի մօտ էջեր, առակներ եւն. Գին 2 ղրշ․ Կեդրոն Գավաֆեան գրատուն․ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ԴԱՍԱԳԻՐՔ․

4—6

ՇԱՀԱՒՈՐ ԱԶԴ

Յառաջիկայ բուն Եւր. դեկտ. 1ին որ է Նոյեմբեր 20, պիտի քաշուի Ռումէլիի երկաթուղեաց վիճակահանութեան 101երորդն, և 500 թիւեր պիտի շահին․

Այս անգամ առաջին պարգեւն է **600,000** և երկրորդը **60,000** ֆրանք․ Ասոնցմէ զատ 48 այլ եւ այլ թիւեր ևս մեծ պարգեւներ՝ իսկ մնացեալ 450 թիւերը 400ական ֆրանք պիտի շահին․ Վերոյիշեալ գումարները կարելի է շահիլ [illegible] 7 ու կէս դահեկան վճարելով և բաղդի օգնութեամբ․

7 ու կէս վճարելով բաղդատոմս մը գնողը, եթէ շահի, կ'ստանայ այն գումարն ամբողջ՝ զոր շահած է, 5 վճարողը կ'ստանայ շահուածին կէսը և 3 վճարող կ'ստանայ միայն մէկ չորրորդը․

Կայ նաեւ տեսակ մը 37 ու կէս դահեկաննոց բաղդատոմս, որուն վրայ 25 հատ զատ զատ թիւեր տպուած են, որ 25 հատ զատ զատ բաղդատոմս ըսել է․ Այս վերջինները նոյնպէս իրաւունք ունին միայն մէկ ՉՈՐՐՈՐԴՆ ստանալու շահելի գումարին․

Գաւառներէն հնչուն դրամի տեղ [illegible] ալ կ'ընդունուի․

Բաղդատոմսերն արդէն պատրաստ ըլլալով գնել փափաքողք կրնան այժմէն դիմել ի Ղալաթիա, կամուրջին գըլուխը թիւ 33 առ

ՄԱՐԴԱՐ Յ. ԳՈՒԼԱԳՍԸԶԵԱՆ

ԻԼԱՆ
ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Նիզամիյէ էյլիւլէ անպարընա իթթիխազ օլունան նիւմունէսինէ վէ չուրուլմէ մուգարրէրէսինէ թէվֆիգըն միւպայեա օլունմագ իւզրէ մէվգըի մինագասայա գօնուլան օթուզ պիր պին էլլի իւզ տօգսան պէշ ատէտ Թօսաքէպարի դըրմըզը եփէն գուշաղըն պէհէր ատէտի օն ղուրուշա թալիպի էօնձէսինտէ օլուպ Թըշրինի սանինին օն պէշինճի ճումա իրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիյի վիրիլէճէք օլտուղունտան վէ օն յէտինճի [illegible] կիւնիւ իւզտէ պէշ Թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան, մէզքիւր գուշաղլարըն իթաասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր․

11 Թըշրինի սանի 1886

1—3

ԻԼԱՆ
ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Թահնիյէ խարէսի իչին մէժհուլըն մաքֆուզ պուլունան նիւմունէ վէճհ իլէ օթուզ պին քիլէ ճէօտ պուղտայըն միւպայաասը միւնագասայա վազ օլունմուշ օլտուղունտան վէ Թըշրինի սանինին օն պէշինճի ճումա իրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիյի վիրիլէճէք օն իքինճի բազար իրթէսի կիւնիւ նիւզտէ պէշ Թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան, մէզքիւր էլ մըգտար պուղտայըն իթաասընա թալիպ օլանլարըն լէվազըմըթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր․

11 Թըշրինի սանի 1886

1—3

ԻԼԱՆ
ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Նիզամիյէ Թահնիյէ խարճի հաոլըմընտան մէվճուտ օլուպ էամիրը օսմանլը լիրասը իւզ ղուրուշա օլարագ նագտէն իւթքիզալ օլընարագ փիրուշթ օլընաճագ օլան իքի իւզ պին ղըյէ ղալըն վէ էլլի պին ղըյէ ինճէ քէքէքէն ղալըն քէքէքէն պէհէր ղըյէսի ճէտիտի օն բարա և պիր բարանըն իւզտէ պէշ վէ ինճէ քէքէքէն սախի պէհէր ղըյէսի օն պիր բարա վէ պիր բարանըն իւզտէ պէշ ճիւզինէ Թալիպի էօնձէսինտէ օլուպ Թըշրինի սանիի բուզմինին օն իւչինճի բէնչշէնպէ կիւնի պիլ միւզայէտէ գարարը գաթիյի վիրիլէճէքլէրինտէն վէ օն պէշինճի ճումա իրթէսի կիւնի սախի Թէգտիրինէ իտէճէք փէյլմտըրընա իւզտէ պէշ գամըը գապուլ օլունաճաղընտան իւշպու խաւալէլէրըն օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր․

9 Թըշրինի սանի 1886

2—3

ԻԼԱՆ
ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Նիզամիյէ սէպզէ գօմիսիօնը իչին միւպայեա օլունաճագ էվվէլճէ իլան գըլընմըշ օլան ալթմըշ պին գըյէտէն սէքսէն պին գըյէյի ճէտիտէ գատար բաթմաթէսին չէրայիթի վէճհիլէ պէհէր գըյէսի իւզտէ բարայա Թալիպի էօնձէսինտէ օլուպ Թըշրինի սանիի բուզմինին օն իքինճի չարշէնպէ կիւնիւ գարարը գաթիյի վիրիլէճէքլէրինտէն վէ օն իւչինճի բէնչշէնպէ կիւնիւ տախի Թէգտիրինէ խոտէն ֆիյաթըրընտան իւզտէ պէշ Թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան, իսթէյէն Թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր․

10 Թըշրինի սանի 1886

2—3

ԻԼԱՆ
ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Շգօտրա ֆըրգայի ասքէրիյէսի իչին միւպայեա օլունաճագ էվվէլճէ իլան գըլընմըշ օլան պիր միլյոն իւչ իւզ պին գըյէտէն պիր պուչուգ միլյոն գըյէյէ ճէտիտէ գատար իւչ իւզ էլլի պին նիւմունէ խոթանլըսը մատտալըֆինին նիւմունէսի մէճհուլէ վէ չէրայիթի մուգարրէրէսի իլէ Տէրասաատէթէ Թէսլիմ օլունմագ իւզրէ պէհէր գըյէսի ճէտիտի էլլի ալթը բարայա Թալիպի էօնձէսինտէ օլուպ Թըշրինի սանիի բուզմինին օն իքինճի չարշէնպէ կիւնիւ գարարը գաթիյի վիրիլէճէքլէրինտէն վէ օն իւչինճի բէնչշէնպէ կիւնիւ Թէգտիրինէ խոտէն ֆիյաթըրընտան իւզտէ պէշ Թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան իսթէյէն Թալիպ օլանլարըն մագամը սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր․

10 Թըշրինի սանի 86

2—3

ԻԼԱՆ
ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Կիւրքէն աղաճընտան մամուլ գազմա սափը պէհէրի ալթմըշ փարա․

Կիւրքէն աղաճընտան մամուլ պալթա սափը պէհէրի ալթմըշ փարա․

Կիւրքէն աղաճընտան մամուլ քիւրէք սափը պէհէրի գըրգ փարա․

Նիզամիյէ սէրաճխանէ անպարը իչին պիր սէնէլիք լիւզումու մըգտարը ալըմմագ իւզրէ իթթիխազ օլունան նիւմունէլէրինէ թէվֆիգըն մէվգըի մինագասայա գօնուլան պալթա մուրաքգամալէրի իլէ Թալիպի էօնձէսինտէ օլուպ Թըշրինի սանիի բուզմինին օն իքինճի չարշէնպէ կիւնիւ գարարը գաթիյի վիրիլէճէքլէրինտէն իսթէյէն Թալիպի օն իւչինճի բէնչշէնպէ կիւնիւ Թէգտիրինէ իտէճէք փէյլմտըրընա իւզտէ պէշ Թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան, կիւնի պու ժէվալէլէրըն օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր․

8 Թըշրինի սանի 1886

3—3

ՀՐԴԵՀԻ եւ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 5,978,946
ՀԱՍՈՅԹ 1885 ՏԱՐՒՈՅ 1,788,964

ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,131,348
ՀԱՍՈՅԹ 1885 ՏԱՐՒՈՅ 898,072

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի փոխադարձ ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած վնասին 15,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 120,597

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գօմիսիօն խանի անկիւնն երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ **ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ** Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

HUILE DE FOIE DE MORUE DÉSINFECTÉE

ՇԷՎՐԻԷԻ ՄՈՐՈՒ ՁԿԱՆ ԻՒՂ ԶՏՈՒԱԾ

CHEVRIER

Առաջնակարգ դեղագործ ի Փարիզ, ասպետ Պատուոյ Լէգէոնի, վարձատրեալ Բ. կարգի Մէճիտիէով, ֆօռնիսէօռ Իզապէլ-լա-Դաթոլիք պատուանշանին։

ՃԵՐՄԱԿ ԵՒ ԹՈՒԽ

Մորւ ձկան իւղը խայծղանով զտելով, Պ. Շէվրիէ այդ հեղուկին տուած է անխորժելի համ և հոտ, միանգամայն անեղծելով անոր բուժիչ յատկութիւնները։

Այս գիւտին պատճառաւ հնարիչը մեծամեծ վարձատրութիւններ ստացած է, միտալ և պատուոյ վկայական։

Ամբողջ աշխարհս բժիշկք կը նախադասեն զայն ամեն տեսակներէն։

ԵՐԿԱԹԱՒՈՐ

Պ. Շէվրիէ իւր գիւտը կատարելագործած է խոտ-ու-ով ֆէրով Մորւ ձկան երկաթախառն իւղ մը պատրաստելով։ Հակառակ այս յաւելման, իւղը դիւրաւ կը մարսուի և ընաւ ցնդութիւն չպատճառեր։ Ուստի նախընտրելի է միւս բոլոր երկաթախառն պատրաստութիւններէն և յաջողութեամբ կը գործածուի Թոքախտի, Պրոնշիթի, Վատութեան և Խոյլի համար։ Մանաւանդ կը յարմարի տկարակազմ անձանց։

Ընդհ. մթերանոց, Կեդր. դեղր. Ն. ԹԷՕՏՈՐԻՏԷՍ, 244, Մեծ փողոց Բերայի, Կ. Պոլիս Միեւնոյն դեղատան մէջ կը գտնուի նաեւ ՇԷՎՐԻԷԻ կաթնազերծ ԳՕԳԱՅԻ ԳԻՆԻՆ,

---

ՍՕԶԻԴՐԻՔՈՆ

Ն. ԹԷՕՏՈՐԻՏԷՍԻ այս պատրաստութիւնն, Սօզիտրիքօն, անմնացորդ դարման մ'է հերաց, մորուքի և յօնքերու պահպանման համար։ Մազերը կ'առնեն իրենց նախկին առողջութեամբ, փափկութեամբ և ուժով, որք յայտնի նշաններն են առողջութեան։

Այս պատրաստութիւն զօրաւոր դարման մ'է ճաղատութեան դէմ. կ'անհետացնէ թեփն և կը կասեցնէ հերաց, մորուքին և յօնքերուն անկումն և թափած տեղերուն փոխարէն նոր մազ կը բուսցնէ։

ՏԱՍՆԵՒՀԻՆԳ ՏԱՐՈՒԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

Ազդուութիւնը ճանչցուած է նշանաւոր բժիշկներէ։ Գործածութիւնն յոյժ դիւրին,—որն անգամ մը չխել մազերը։

Շիշին վրայ պէտք է պահանջել Ն. ԹԷՕՏՈՐԻՏԷՍԻ ստորագրութիւնը։

Ընդհանուր կեդրոնատեղի
ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԴԵՂԱՐԱՆ
244, Բերայի Մեծ փողոց, 244
Կ. ՊՈԼԻՍ

ՍՕԶԻԴՐԻՔՈՆ

ՍՕԶԻԴՐԻՔՈՆ

ՍՕԶԻԴՐԻՔՈՆ

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱՑ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍՏԱՍԻՐԱՑ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՀՐԱՒԻՐԵՆՔ

ՏՕՔԹՕՐ Տ. ՎԱՆ ՄՕՆՔՀՕՎԷՆԻ
ՉՈՐ ԲԼԱՔՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ

ՉԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԵՐԷՆ

DVM

ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ ՆՇԱՆ

ԱՐԾԱԹԻ ԺԵԼԱԹԻՆՕ-ՊՐՕՄԻՒՐՈՎ

Կեդրոնատեղի ԷՏՈՒԱՐ ՆԱՆՆ, դեղավաճառ,
Ընդհանուր գործակատար Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ համար,
Հայտաճճի խան, Պոլիս, Մըսըր Չարշըսի մօտ։

Նոյն վաճառատան մէջ կը գտնուին լուսանկարչութեան ամեն պիտոյքները։

ՔԻՒՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
[illegible] կը [illegible] Լիվէրբուլի և Միջերկրականի միջև.

Ուղեւորք և ապրանք կ'ընդունուին Նիւ Եորքի, Պոստոնի, և Միացեալ Նահանգաց ու Գանատայի ամեն կողմերուն համար, նմանապէս Հավրի, Ռուէնի, Բարիզի, Լոնտոնի, Կլասկովի, Մանչեսդրի, Պրատֆորտի եւ եւ համար։

Ուղեւորաց համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի։

Ամեն շոգենաւու մէջ կայ կին ծառայող մը Ընկերութեան շոգենաւերը նշանաւոր հանդիսացած են իրենց հանգստաւէտութեամբ և կանոնաւորութեամբ։

[illegible] շոգենաւը, Նաւապետ Ֆէրկիւսն, աստ հասաւ և ի մօտոյ Լիվրբոլ պիտի ուղեւորի Զմիւռնիոյ ճամբով։

Գործակատար ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՕԼԻ
Թիւ 1 Քիւչիւք Հալի
փաշա խան Ղալաթիա
511

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

Ծովային, հրդեհի և ցամաքային ապահովագրութեան

Մէհմէտ Ալի փաշա խան, 2, Պոլիս

Ստորագրեալքս, Մ. ԹԻՒԼՊԵՆՏՃԵԱՆ եւ ԿՈՒ, պատիւ ունինք ծանուցանել վաճառականաց թէ Ընդհանուր Գործակատար անուանուած ենք Մանհայմի ՌԷԱՍԻՒՌԱՆՍ ՄԱՐԻԹԻՄ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ,

Compagnie de Ré-Assurances Maritimes de Mannheim

Այս ընկերութիւն, Պայմանագրութեամբ հաստատապէս կապուած լինելով ծովային ապահովագրութեանց ուրիշ ընկերութեան մը հետ, ունի ընկերային միացեալ դրամագլուխ մը

	Ֆր. 15,000,000
Դրամագլխ. չվճարուածն համեմատ	7,500,000
Պահեստի դրամագլուխ	775,000
Պահեստ առանձնեալ վտանգներու և չվճարուած վնասուց համար	1,750,000

Ուրեմն, Մանհայմի Ռէասիւռանս մարիթիմ Ընկերութիւնն ամեն երաշխաւորութիւն կ'ընծայէ շոգենաւով, առագաստանաւով, երկաթուղով եւ Ներածել կամ արտածել ապրանաց ապահովագրութեան համար։

Ընկերութիւնը նաև մասնակից է «ԱՐԺԷՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ» Union pour l'Assurance de Valeurs և հինգ ընկերութեանց համերաշխութեան ներքեւ, որք 30,500,000 Ֆրանքի դրամագլուխ մ'ունին, յանձն կ'առնու ապահովագրել ամեն տեսակ արժէք, արծաթեղէն, կտրոն, պանքոնօթ, գոհարեղէններ, որք կը ղրկուին թղթատարութեան և սուրհանդակաց միջոցաւ։

Այդ ընկերակցութիւնները կողմը ընկերութեանց անուանքն ստորագրեալ են ապահովագրութեան մուրհակաց վրայ։

Ահաւասիկ ընկերութեան ԴՐԱՄԱՏԵԱՐՑ անուանները.

Բարիզ	Գոնդուար տ'էսգօնդ տը Բարի
Լոնտոն	(Լընտըն էնտ Գաունդի Պէնքին և ընկ. (Հնդկաստանի, Աւստրալիոյ և Չինաստանի Պանքա (Աւստրալիական միացեալ Պանքա
Համպուրկ	Պէրլինի գերմանական Պանքա
Ամսդերտամ	Ամսդերտամի Պանքա
Անվէրս	Անվերսական վարկի Պանքա
Լիէժ	Ընդհանուր Պանքա Լիէժի
Պրուսէլ	Ընդհանուր ընկերութիւն յօգուտ ազգային ճարտարութեան
Մանհայմ	Վարկի հանրական Պանքա
Պէրլին	Ս. Պլայխրէօտըր
Վիեննա	(Գրէտի Անշդալտ (Աւստրական Պանքա Վիեննայի
Բեդերսպուրկ	Ժ. Ե. Կիւնցպուրկ
Գոբէնհակ	Երկրագործական Պանքա Տանիմարքայի
Ժէնովա	Րոտ. Հոֆէր և ընկ.
Զմիւռնիա	Տը Գռամեր եղբարք
Պուքրէշ	Ռումանիոյ Պանքա
Աթէնք	Ճարտարարուեստից վարկի Պանքա Յունաստանի

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալութեան գրասենեակը։ Պայմաններն և գներն յոյժ չափաւոր։

Գործակալ-Ներկայացուցիչ, Հ. Օպէռ, փորձագէտ Վէրիդասի ծովային գործոց գրասենեակին, Սարըճեա խան, 6, Ղալաթիա։

Ընդհանուր գործակատար
Մ. ԹԻՒԼՊԵՆՏՃԵԱՆ եւ ԿՈՒ

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Որք կանոնաւորապէս կը բանին Լիվերբուլի և [illegible] միջև.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալճէրիան	2500	Ֆամօնեան	3700
Ալզասիան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անատոլուցեան	2500	Ֆլավեան	3700
Աթէնեան	2500	Իպէրիան	5500
Արապիան	3700	Իլլիրիան	5500
Գավարիան	6000	Իսթրիան	5500
Գալիֆորնիան	6000	Լէսպիան	2200
Քասթէլեան	800	Լիկուրեան	2500
Սայբրէնեան	2000	Լիպեան	800
Տաուրոս	700	Օբօրթօ	700
Էճիբշըն	3700	Բէրսեան	3800
Ֆապիան	3700	Վալենսիան	6800
Ֆալերնեան	3700	Վիրճինեան	6800

Ալճէրիան շոգենաւը, Նաւապետ Էլիս, ամսոյս 26 ին աստ կ'սպասուի։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՈՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 34, 35, 36, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա.

Նաւատէրք, Պարոնայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվրբուլ

Գործակալութիւնք
Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնթէն.
Ճիպրալդար, Պ. Պ. Թարվըր եղբարք
Աղեքսանդրիա, Կ. Լ. Վաչման և ընկ.
Մալդա, Ս. Թամիլիըրի.
Շիրա, Ա. Մ. Մավրոկօրտադոյ.
Զմիւռնիա, Պ. Ուիդօլ և ընկ.
512

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
Ընդ Հըլ Անվէրս, Կ. Պոլսոյ և Օտէսայի

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանօ	2,000	Լէբանդօ	4,500
Անճէլօ	3,000	Մարէնկօ	4,300
Արկօ	1,300	Մարթէլլօ	2,500
Պասսանօ	3,500	Մելօ	2,000
Պորոտինօ	2,200	Նէրօ	2,000
Պրավօ	2,000	Օթէլլօ	5,000
Գէյրօ	2,600	Օրլանտօ	3,000
Գալիփսօ	2,500	Օտրանդօ	4,500
Գամէօ	2,100	Օթթօ	2,000
Գատօ	2,000	Բասիֆիք	1,200
Գօմօ	2,700	Բալէրմօ	3,200
Տիտօ	2,500	Բատըր	1,700
Տօմինօ	1,800	Քիտօ	2,800
Էրատօ	2,600	Րիալթօ	4,400
Տրագօ	2,600	Րինալտօ	3,200
Ֆալքըն	800	Րոլլօ	3,000
Ֆիտօ	1,700	Րոմանօ	5,500
Ֆլամինկօ	1,600	Րոմէօ	3,500
Կալիլէօ	5,500	Սալեռնօ	4,000
Կիթանօ	2,200	Սափֆօ	2,000
Կօզօ	1,800	Սիլվիօ	2,000
Կրանթօ	2,200	Սօրէնթօ	4,300
Համպօ		Թասսօ	1,200
Հէրօ	2,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
Հիտալկօ	3,000	Թիկէր	1,300
Հըմպէր	1,200	Թօլէտօ	2,800
Ճիւնօ	2,300	Թանկօ	3,600
Քէլսօ	2,000	Վէնետօ	1600
Քօվնօ	2,200	Զէպրա	3,000
Լէօ	2,000	Զէրօ	41,0

Թօլէտօ շոգենաւը, Նաւապետ Մօնրօ, ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն մեկնած է ամսոյս 15ին և դեկտ. 1ին աստ կ'սպասուի։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՏԷՐԻՔ ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալք
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միսէթ
խան Ղալաթիա
514

ԲՕՍՖՕՐԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Լիվերբուլի, Միջերկրականի և Օտեսայի միջև
կանոնաւորապէս բանող

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Սօֆիա	3,000	Պլէս
Աբխազիա	2,500	Ուօմբլը
Արգատիա	2,500	Գրուքշանք
Լագոնիա	2,500	Ռոյէր
Մասեդոնիա	3,500	Մորշ
Քուշիա	2,800	Ֆոթերկիլ

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱՊԱ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալք
513

ԻՆՄԱՆԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒԲԵԱՆ

Ն. ԲԱՅԼԻ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիոյ և Բօմպէյի միջև կանոնաւորապէս բանող

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Մէկէր որ Նոյեմբեր 17 ին Մարսիլիայէն և Նոյեմբեր 24 ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Աննամ որ պիտի մեկնի Նոյեմբեր 29 ին։

Ուղեւորի և [illegible]

Նաւավարձի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆԻՐԹԷ ԲԸՊՈՒԼ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միլլէթ
Մահանէ փողոց, Թիւ 14
514

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Լիվերբուլի և Միջերկրականի միջև բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քառնաք	4200	Սֆինքս	3000
Ֆէլու	4000	Օսայրիս	3000
Օսմանլի	4000	Նէբթիս	3000
Սեսոստրիս	3250	Բէօս	3000
Թիպա	3250	Լոթիւս	800
Մոկաթտա	3250	Օլինտա	800
Մարիօթիս	3250	Սեփալ	700

Դիմել առ Ժ. Թ. ՌԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ռիթօլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ
515 31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվրբօլ

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ԵՐԿԱՆԱԹԱՐ առաջին կարգի և զուտ պղպատէ, կրելով ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՈՒԻԼ նշանը։

Կաշիէ ՓՈԿԵՐ ամեն մեծութեամբ, մեքենաներու համար։

ՌԵՏԻՆԻ իւղ մեքենայից համար։

ՄԱՀՃԱԿԱԼՔ երկաթէ և արոյրէ։

ՄԱՄՈՒԼՔ ընդօրինակութեան։

Զանազան տեսակ ԴՈՐԲԵՆՍԱԼ առարկայ։

Անգլիական ԹԱՆԱՔ տպագրատանց համար։

ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՈՒԻԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Վաճառական և ընդհանուր գործակալ
ՑԱՆՁՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆ
Գէորգ պէյ խան, Նիւ քուէք Գալբըրըմ
Ղալաթիա, Կ. ՊՈԼԻՍ

Միակ կեդրոնատեղի
ՄԻՒՆՁԷՐԻ ԳՐԱՄԱՐԿՂԱՑ
[illegible]

Գնողաց համեմատ համար մեր վաճառատանց մէջ կը գտնուին վկայագրեր աշխարհի մէջ եղած փորձերու ապացոյցներ։

ԲԼԱՔԷ ԱՐԾԱԹԵՂԷՆՔ

Անգլիոյ հռչակաւոր գործարանին
ՃՕՆ ՆՕՌԻՍ ԵՒ ՈՐԴԻՔ
ԱՏԵԼԻՔ, ՄԿՐԱՏՔ ԵՒ ԶՄԵԼԻՔ
Նոյն վաճառատան

ԲԵՆԴՐՈԼԻ ԼԱՄԲԱՐՆԵՐ

Նոր կատարելագործութեամբ շինուած, երկու լոյսով

Վաճառատունս յանձնարարելով կ'ընդունի ամեն տեսակ ապրանքներ ապսպրել։

ՀԱՐՄԱՆԵԿԱՆ ՆԵՂԿԱՓՈՒՆԱՔ.

ԴԵՂ ԵՑԿԱՑՈՒՆՈՂ ՄԱՐՄՆՈՅ ՓՈՇԻՆ, ՄԻՆՉԵՒ ՆԵՂԿԱՓԹԻՓԹ, ՄԻՆՉԵՒ ԹՈՒՐՍ։

Ընդամէնն մը փորձը պիտի համոզէ ամեն Տիկին թէ որչափ գերազանց է այս ուրիշ ամեն հեղանիւթներէ և բազմաթիւ փոշիներէ։ Լոկ մին անգամ գործածելով, որ բանի մը վայրկեանի գործ է, պիտի տեսնուի իսկոյն որ երեսը, վիզը, թեւերը և ձեռուըները պիտի առնուն անոյշ փափկութիւն մը և մարմարինի փայլ, հանդերձ շուշանի և վարդի գունով և բուրմամբ։ Սպառնի գործիչ յատկութիւնները կը հանդարտեցունէ։ Կ'ընէ մորթի սեւուքը, երեսի և ձեռքի ցանները, արեւայրուքը, և ուրիշ ամեն բռնութիւն և թխութիւն։ Եւ աս ամեն բանով անկարելի կ'ընէ մասնուիլ թէ արհեստով գեղեցկացուած է։

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Նոյնպէս Բարիզ ու Նիւ Եորք։ Արվաճառուի սափրիչներու, անոյշ իւղագործներու և անգղիացի դեղագործներու քով։

Կը գտնուի Ն. և Ժ. Փանդիւք եղբարց բրիտանական դեղարանն, Բերա, Մեծ փողոց. Լամբերթ Փարուանա, Անգլիական մթերանոց, Նիւ-քուէք Թալըբըրըմ. և Իզլիտոր Լազանտէլլա, 433, Բերա Մեծ փողոց։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԻ

Սկսեալ ի 1 Հոկտեմբեր (Ն. Տ.) 1886, մինչեւ նոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	4	6	8	2	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44				
	Առաւօտ												Իրիկուն													
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Կ. Պոլիս	6 15	6 44	7 12	7 45	8 9	8 40	9 10	9 44	10 20	10 48	11 22	11 50	1 30	2 1	2 54	3 41	4 9	4 42	5 11	5 39	5 55	6 37	...	...	...	...
Գում—գաբու	6 24	6 3	7 22	7 55	8 18	8 49	9 19	9 53	10 29	10 57	11 31	11 59	1 39	2 10	3 3	3 50	4 18	4 51	5 20	5 48	6 4	6 46	...	...	...	...
Եէնի—գաբու	6 28	6 57	7 26	...	...	8 53	9 23	... ...	10 33	11 1	11 35	12 3	1 43	2 14	3 7	3 54	4 22	4 55	5 24	5 52	...	6 50	...	...	...	...
Տավուտ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Սամաթիա	6 34	7 3	7 32	...	...	8 59	9 29	... ...	10 39	11 7	11 41	12 9	1 49	2 20	3 13	4 ...	4 28	5 1	5 30	5 58	...	6 56	...	...	...	...
Եէտի—գուլէ	6 38	7 7	7 38	8 5	8 26	9 4	9 32	10 1	10 43	11 10	11 45	12 12	1 52	2 24	3 17	4 4	4 31	5 6	5 33	6 1	6 13	7 1	...	...	...	...
Մագրիգեւղ	6 49	7 19	7 50	8 19	...	9 16	...	... ...	10 55	... ...	11 58	... ...	... ...	2 36	3 28	4 16	...	5 18	...	...	6 25	7 12	...	...	...	...
Այ Ստեֆանօ	...	7 28	7 59	8 31	...	9 25	...	... ...	11 4	... ...	12 8	... ..	... ...	2 45	...	4 25	...	5 27	...	...	6 35	...	...	...	...	...
Քիւչիւք Չէք	...	...	...	8 40	...	...	...	... ...	... ...	... ...	12 16	... ...	... ...	...	...	...	...	...	...	...	6 43	...	...	...	...	...
....	...	...	...	...	...	...	...	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	1				
	Առաւօտ											Իրիկուն														
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Քիւչիւք Չէք	...	6 35	...	...	...	...	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	1 52	...	...	...	...	...	...	...	...	6 25	...	...	...	...
Այ Ստեֆանօ	...	6 44	...	7 41	...	8 40	... ...	9 39	... ...	... ...	11 21	... ...	2 1	...	2 54	...	...	4 42	...	5 50	...	6 36	...	...	...	...
Մագրիգեւղ	6 25	6 54	7 27	7 51	...	8 50	... ...	9 49	... ...	... ...	11 31	... ...	2 11	...	3 4	3 51	...	4 52	...	6 ...	...	6 49	...	...	...	...
Եէտի—գուլէ	6 38	7 6	7 39	8 3	8 34	9 4	9 38	10 1	10 14	11 16	11 44	1 24	2 23	2 48	3 16	4 3	4 36	5 5	5 38	6 12	6 31	7 3	...	...	...	...
Սամաթիա	6 42	7 10	7 43	8 7	8 38	9 8	9 42	... ...	10 18	11 20	11 48	1 28	2 27	2 52	3 20	4 7	4 40	5 9	...	6 16	6 35	...	...	...	...	...
Տավուտ փաշա	...	...	...	...	...	...	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Եէնի—գաբու	6 48	7 16	7 49	8 13	8 44	9 14	9 48	... ...	10 24	11 26	11 54	1 34	2 33	2 58	3 26	4 13	4 46	5 15	...	6 22	6 41	...	...	...	...	...
Գում—գաբու	6 52	7 20	7 53	8 17	8 48	9 18	9 52	10 10	10 28	11 30	11 58	1 38	2 37	3 2	3 39	4 17	4 50	5 19	5 47	6 26	6 45	7 12	...	...	...	...
Կ. Պոլիս	7 ...	7 28	8 1	8 25	8 56	9 26	10 ...	10 18	10 36	11 38	12 6	1 46	2 45	3 10	3 38	4 25	4 58	5 27	5 55	6 34	6 53	7 20	...	...	...	...
....	...	...	...	—	...	...	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

Փոքր ծրարներն անխտիր կ'ընդունուին ամեն կառախմբի մէջ, իսկ մեծ ծրարք Պոլսէն Մագրի գիւղ կամ աւելի հեռի կայարանաց միջեւ բանող կառախմբոց մէջ միայն։ Թիւ 1 և 2 կառախումբերն ունին Ա. Բ. և Գ. կարգի վակոններ. միւս կառախումբերն ունին միայն Բ. և Գ. կարգի վակոններ։